B a P Aulus. Ca. I
More ſolito ſaluta
tionē pmittit.dein
de grās deo agit ꝓ
eis: implorans eis
maiora bona: vt ⁊ in virtutibꝰ
creſcētes ad pfectiōez pueniāt.
Deinde ad patiētiā tribulatio
nū monet exemplo ſui ⁊ chriſti.
poſtea vt caueāt a ꝯſutijs pſeu
do aploꝝ tandē admonitionez
moralē interſerit: ⁊ ꝓpe finē de
grā quā ſibi romā p epaphro
ditū miſerāt gaudere ſe dicit:
b Timotheus. Hūc apponit:
qꝛ eū miſſurus erat ad illos. ꝓ
pter h eū quodāmodo cōmen
dans vt eadē q ſcribit ab eo be
ne recipiāt. c Serui. Seruos
dixit vt ⁊ ipi ꝓ dño ferāt dura.
Chriſti. vt ꝯtra pſeudo ſtent.
Augꝰ. Sicut duo ſūt timoreſ
ſic due ſuitutes q faciunt duo
genera ſuoꝝ. Eſt enī tioꝛ quez
perfecta charitas foras mittit.
Eſt ⁊ ſuitꝰ ſil' cū eo foras mittē
da. Eſt etiā timoꝛ caſtꝰ pmanēs
in ſeculū ſeculi: cui adiūcta eſt
alia ſuitꝰ nō manēs in eternuz
in domo. d Cū epis. Epos
pſbyteros dicit. nō eī pl'es epi
in vna ciuitate neqꝫ pſbyteros
itermitteret: vt ad diacones de
ſcēderet. Et ſigt p diacones ma
ioꝛes: p ſctōs mioꝛes: qꝛ mino
res pmittit: ad hūilitatē iuitat
qꝛ ⁊ hos ſbnectit: oñdit aliquē
nō eē adeo pfectū: q nō indige
at admonitiōe. e Grās ago.
Q. agite q agitis: qꝛ talia vn
de deuz laudo. f Cōicaſtis.
Uel, vrā cōia feciſt' in euāgelio
exaltādo. g Cōfidēs. Q. de
precoꝛ vt ſtet'. ⁊ ꝯfido hocipm
fieri a vobis qꝺ pcoꝛ nō aliud:
ſed videte ne fruſtra ꝯfido.
h Uel: In voƀ. Per ſucceſſio
nē: vſqꝫ ad cōem iudicij diē.
i Perficiet. Augꝰ. de grā ⁊ li
bero arbitrio: qꝛ ipe vt velimꝰ
opaꝛ incipiēs q volētibꝰ coope
raꝛ pficiēs. k Sic eſt mihi.
Ita grās ago: depcoꝛ ⁊ cōfido
ſicut iuſtuz ē ſentire. i. ita velle.
Et exponit cām eo ꝙ habeā voſ
in coꝛde ſiue vinctꝰ: ſciens vos
qꝫ vinctos: ſiue defendēs euā
geliū qꝺ ⁊ vos facit'. l Cu
piā o. v. in viſce. i. intimo amo
re xpi: vt ab eo pfecte diligami
ni: vel eo effectu diligat' deū et
ꝓximos q xps q aīam poſuit.
Uel referꝛ ad id qꝺ. ſ. dixit
ſe deſiderare eos eē ſocios gau
dij ſui. ⁊ determīat quō. ſ. amo
re chriſti nō hūano: vt partici
pes habeat ī deo. m Ut ꝓ
betis potioꝛa. Iterum creſcat
charitas vrā in ſcientiā vt pro
bare ⁊ diſcernere ſciatis non ſo
lum mala ⁊ bona: ſed etiā inter
bona q ſint potioꝛa: vt poſt ꝓ
bationē ſit' ſinceres in voƀ ſine
opibus coꝛruptiōis: ⁊ qꝫtū ad
ꝓximū ſine offenſiōe. n Re
pleti fructu. i. mercede iuſticie
adeo vt ſit' glīa ⁊ laus dī: vt ꝓ
Ps. 67. voƀ dicaꝛ: Mirabil' deꝰ ī ſcis ſ.
Scire autē

Epiſtola Pauli ad philippen
ſes incipit: Ca. I

a b P †Aulus et timo a
ſ timoꝛe caſto.
c theus ſerui ieſu
chriſti omibus b
a ſ baptiſmate ſcificat'
b ſ opante xpo. ſ vl' fū
datis. ſ in fide xpi. ſ q
deū ⁊ hoīem credunt.
ſanct' i xpo ieſu c
qui ſunt philip d
ſ .i.⁊. a ſ qui eoꝝ bonū pariter optabant.
b ſ maioꝛibus ⁊ minoꝛibus: vel cum iſtis ſcribit.
c ſ ⁊ ſ remiſſio petōꝝ.
d pis cū epiſcopis ⁊ diacōibꝰ: Grā e f
a ſ trāquillitas mētis ⁊ recōciliatio ad deum. g
tia vobis ⁊ pax a deo prē nro et h i
a ſ oīm. ſ cuiꝰ nutu oīa bona oībus accedunt.
e dño ieſu chriſto. Gratias ago dō k
a ſ priuato beneficio. ſ q mihi facit qꝺ volo i vo
bis. b ſ quotiens veſtri memoꝛ fio. ſ qꝺ vtiqꝫ
ſum. c ſ cōgruis tpibus.
meo i omni memoꝛia veſtri ſemp l
a ſ habitis.
in cunctis oratiōibus meis pro
ſ prelatis vel ſubditis. a ſ nō triſtis de culpa.
omnibus vobis cum gaudio de m n
a ſ vt pſteris depcans. b ſ gaudio dico habito.
c ſ qꝛ vos cōicaſt' mihi in fide ⁊ opibꝰ euā
f precationem faciens ſuper com
gelij.
municatione veſtra in euange o
ſ que eſt a ſ cōuerſionis vrē: ⁊ iō amodo ma p
g lio chriſti a prima die vſqꝫ nunc: q r
gis ſtandū. ſ non in vobis. ſ deus.
confidens hocipſum: quia qui
ſ operans.
h i cepit in vobis opus bonum per
a ſ cooperās. ſ qꝺ operādo incepit. b ſ vſqꝫ ad
finem vite quo deus videbitur.
ficiet vſqꝫ in diem chriſti ieſu. s
a ſ aliud nō debuit ſentire de tam bonis.
k Sicut eſt mihi iuſtuz hoc ſentire t
pro omnibus vobis: eo ꝙ habeā v
a ſ in intimo affectu charitatis. b ſ non in ſolis
labijs. b ſ qꝛ cōpatimini mihi.
vos in coꝛde ⁊ i vinculis meis: et
ſ cōtra impugnātes. b ſ infirmoꝝ in doctrina.
in defenſione ⁊ cōfirmatiōe euan x
ſ vt in futuro ſitis ſocij. ſ etiā mioꝛes.
gelij: ſocios gaudij mei oms vos y
a ſ ꝓ oibꝰ iō pcoꝛ: qꝛ cupio vos oēs eē i viſceribꝰ
xpi vt a xpo diligamini qſi eiꝰ viſcera: ⁊ inde reſt.
eſſe. Teſtis enim mihi eſt deus: z
ſ quanto affectu.
l quomodo cupiaz omnes vos in
ſ etiam.
viſceribꝰ ieſu chriſti. Et hoc oro a
vt charitas veſtra magis ac ma
a ſ creſcat. b ſ vt ſciāt in qbꝰ diligere deū ⁊ ꝓxi
mū debeāt: ⁊ cū ſcierint habeāt ſenſuz. i. imemori
am ⁊ aīaduerſionē in oibꝰ rebus. ſ memoria.
gis abūdet i ſciētiā ⁊ in oi ſenſu: b
m vt probetis potioꝛa: vt ſitis ſin c d
ſ in vobiſ. ſ ad ꝓximū. a ſ ⁊ h pſeuerāt. ſ vſqꝫ
ſ .i. finem vite.
ceres et ſine offenſa in diem xpi. e f
a ſ nō ſolū ſine malis: ſed ⁊ pleni fructu. i. opibꝰ q
ſunt fructꝰ iuſticie q eſt habitꝰ animi. b ſ ⁊ hoc.
ſ nō viribꝰ veſtris.
n Repleti fructu iuſticię per ieſum

Incipit epiſtola eiuſdē ſup epi
ſtolam Pauli ad Philippenſes. Ca. I
a P Aulus ⁊ Timotheꝰ. Hic incipit A
epl'a Pauli ad Philippēſes: q † 93. di. c. le
diuidiꝛ in tres partes. ſ. pfatio gimus.
nē ⁊ ꝓſecutionē. ibi: Grās. ⁊ ꝯſū
mationē ꝓpe finē. ibi: Salutate.
Circa pmū pmo ponunꝛ pſone ſalutātes. cū
dꝛ: Paulꝰ ⁊ Timotheus. Hūc adiūgit ſecū ī
ſalutatiōe: qꝛ miſſurus erat ad eos p ipm: vt
hr ca. ſe. vt cū vēiret ad eoſ reuerētiꝰ ac mag'
charitatiue recipeꝛ. Scdo ponūꝛ pſone ſalu
tate. cū dꝛ: b Oibꝰ ſctis. i. p baptiſmū ſcti
ficat'. c In xpo ieſu. ī pmitiua eī eccl'ia vt
nomē chriſti reddereꝛ mag' auctēticū amabi
le ⁊ reuerendū: apl'i baptiçabāt in noīe xpi:
in q tñ intelligiꝛ tota trinitas: qꝛ chriſtꝰ gre
ce vnctus latine dꝛ: ⁊ ſic intelligiꝛ filiꝰ vnctꝰ:
pr vngens: ⁊ ſpūſſctūs vnctio. d Qui ſūt
philippis. nomen eſt ciuitatis in macedonia
quam edificauit philippus rex pater alexan
dri magni: ⁊ a nomie ſuo eam denominauit.
e Cū epis ⁊ diaconibꝰ. p epos in plurali i
telligunꝛ ſacerdotes: vt dicit h Glo. qꝛ pl'es
epi nō preſunt vni ciuitati. Pōt etiā dici ꝙ p
epiſcopos intelliguntur ſacerdotes cuz pon
tifice ciuitat'. eps enim dꝛ ab epi quod eſt ſu
pra ⁊ ſcopos intētio: qſi ſupintendēs. ſ. ppl'o
cui peſt. hoc aūt cōpetit tā epis qꝫ pſbyteris
curat'. Iſti aūt ꝓpter ſpecialē eminentiā ſup
ppl'm erāt ſpecial'r exp̄mēdi ī ſalutatiōe apl'i.
iō exp̄ſſit illos ſpecialiꝛ poſt ſalutationē om
niū generaliꝛ. Tertio ponunꝛ optata bona.
cū diciꝛ: f Grā voƀ. in pñti. g Et pax.
in gloꝛia celeſti. q quietat totaliꝛ hoīs appeti
tum. h A deo prē nro. q eſt datoꝛ omniuz
bonoꝝ. i Et dño ieſu xpo. p quē tanqꝫ per
mediatoꝛē nrm nobis ꝓueniūt dicta bona.
k Grās. Premiſſa ſalutatiōe. Hic ꝯñr poni
tur ꝓſecutio epl'e: in q Philippenſes primo
redduntꝛ beniuoli. ſcdo dociles. ca. ſe. tertio
attēti. ca. iij. Primū aūt facit apl's dupliciꝛ.
primo ꝓ bonis eoꝝ grās agendo. ſcdo tanqꝫ
amicis ſpecialibꝰ ſuū animuz aperiendo. ibi:
Scire aūt volo. Circa primū dicit: Grās ago
deo meo quē deuote colo. l In oī me. vri
ſemp. i. qtienſcūqꝫ occurrit mihi memoꝛia de
vobis. m Cū gaudio. i. gaudens de bono
vro. n Dep. fa. ſup cō. vra ⁊c. i. de eo ꝙ mi
hi cōicaſt' fide ⁊ ope. o In euā. xpi. credē
tes ⁊ operātes: ſic ⁊ ego. p A pria die. con
uerſiōis vre. q Uſqꝫ nūc. in bono pſeuerā
tes. nā in fide pſtiterāt: nec falſos apl'os rece
perant: vt dicit Hiero. in ꝓlogo. propter qꝺ
apl's de bona ꝯſūmatiōe ꝯfidebat. iō dicit:
r Cōfidens hocip. qꝛ p ce. in vo. opꝰ bo. pfi.
qꝛ ſic inchoatio opis meritoꝛij ē a deo: ita ꝯti
nuatio ⁊ ꝯſūmatio. s Uſqꝫ ī diē x. ie. ī q ve
niet ad iudiciū vra remūeraturꝰ bōa. t Sic
ē mi. iu. ⁊c. de tā eī bono pncipio iuſtū ē ſenti
re finē bonū: ⁊ maxīe circa dilctōſ: qꝛ dilectio
fac opīari bonū de dilecto. iō ſbdiꝛ: v Eo
ꝙ ha. vos i coꝛ. ⁊c. ſ. charitat'. x Et i de. et
ꝯfir. euā. Philippēſes eī iā ꝯſtanꝛ certauerāt
ꝓ ꝟitate euāgelij: vt hr ī fine huiꝰ ca. y So
cios gau. mei. q. d. ex h iuſtū ē mihi ſentire ꝙ
erit' ſocij ꝯſolatiōis mee ī patria: ſic eſt' ſocij
tribulatiōis ī pugna. z Teſt' eī mi. ē deus
⁊c. ꝯfirmatio ē ſue dilectiōis erga eos. iō ſub
diꝛ: a Et h oro vt cha. vra ma. ac ma. abū
det. qꝛ charitas ſp pōt creſcere ī via. b In
oī ſcia. nā creſcēte charitate: creſcit noticia q
expedit ad ſalutē. c Ut ꝓ. po. i. approbet'
ea ſeqndo. d Ut ſit' ſince. i. puri ⁊ mūdi in
vobis. e Et ſine offenſa. proximis.
f In diem chriſti repleti fructu iuſticie p ie
ſum chriſtū. i. vt in die iudicij appareatis ple
ni bonis operibus a deo remunerādis. B
In gloꝛiaz

¶ a Scire aūt. Hacten⁹ cōiter locut⁹ inde ponit ſpeciali ter q̄ tolerātiā ſuadeāt: ꝑ vobis grās ago: ꝯfido. Uos aūt vo.f.ſci.q.d.Cū ita ſit⁹ ꝑfecti: pſeuerate ⁊ cauete: ne tribulatiōes inſtātes hāc vrām diminuāt pfectionē: ſed exēplo mei reſpicite. b Ut vin.m.⁊c.Hiero. Quia nā ꝙ patiēter q̄libet mala ſuſtice. patet nō eſſe ſcelus falſitat⁹ q̄s in me iuſta vindicta pcellat: ſꝫ quandā veritat⁹ virtutē quam ſuſtinendi fortitudo magnificat. Uel de vinculis meis loq̄bant: vel p̄dicatores indicabāt in oīb⁹ ꝑtorijs. c Et i ceteris oi.lo. Cum eni apl's rome vinctus detruſus eēt i carcere in domo impatoris et doceret euāgeliū ⁊ īfirmos aiaret multaqꝫ miracula patraret: multi ꝑ eū crediderūt intantū vt domū pſecutoris eccleſiā faceret. tunc eni manifeſta facta ſunt vincula ei⁹ in xp̄o. Uel in oī ꝑtorio ⁊ ceteris oīb⁹ loc⁹.i.impatori oībus ꝯſulib⁹ ⁊ p̄ncipib⁹ ⁊ minoribus ꝓpter chriſtū illum talia ſuſtinere. d Auderēt ſine timore. Aug⁹. Cōſtantia eni ei⁹ multos aiauit vt non timerent euāgeliçare. g Exiſtimātes preſſurā. Amb. Aſtutia q̄ ſimulatiōis iſti chriſtū annūciabāt: vt poſſent ſeditiones excitare aplo quaſi auctori q̄ multos cō gregauerat ſuo collegio. Ecce quattuor ſpecies doctor⁹ diſtin xit: duas bonor⁹: et duas malorum: qui omēs annunciāt chriſtum: ſed nō eodem animo.

† 23.q.4.c. q̄ magnuz in fi.

† Aug⁹. Mali eni nō ſimplici ⁊ veraci aiō xp̄m annūciabāt. Boni vero puro aiō ⁊ fide ſincera: omēs tamē euāgelio ꝓficiebant. vnde ⁊ malos tolerādos dicit. ſubdenſ: Quid eni: e Quidā aūt ex co. Conuicti in ꝯtentione a me. p̄dicant xp̄m ꝙ eos cōuinci debere predicare. f Ex ꝯtentiōe. Ex p̄uato odio q̄ꝯ aliq̄n mecū contulerūt ⁊ ꝯfutati ſūt. Et ne viderentur correcti. addit: Non puro aiō. Sed exiſtimantes: vt ſi q̄ de predicatiōe eos accuſent: in me auctorez eius vindicent.

¶ b Quid eni. Nō ꝓhibet mercēnarios ſed ꝓmittit: q̄r et ipſi vtiles ſunt ad aliq̄. i Siue ꝑ veritatē. Aug⁹. Ueritatez q̄dā annūciabāt: ⁊ ſi nō ꝑ veritatem.i.nō vero aiō. Ex occaſione eni euāgeliçabāt q̄rentes ab hoib⁹ cōmoda ſua. terrenis eni cupiditatibus ꝯſulētes regnū celor⁹ annūciabant: hn̄tes i lingua veritatē: ſed nō in pectore caſtitatē. Qui ſūt vtiles eis q̄s

Mat.23.a

inſtruit dn̄s. Un̄ ait: Que dicūt facite: opa aūt eor⁹ nolite facere. Quiſq̄s eni a deo ꝑter deū aliq̄d q̄rit: nō caſte deuz q̄rit. Tres inuenimus pſonas: ſi dn̄i v̄ba in euāgelio diligenter inueſtigam⁹: paſtoris mercēnarij fur⁹. Paſtor v̄itatē annūciat ꝓp̄ veritatē. Mercēnari⁹ occaſiōe rei tpal. Fur ⁊ latro v̄itatē negat ⁊ tollit. Diligēdus ē q̄ paſtor: tolerād⁹ mercēnari⁹: cauēdus ē latro. k Sꝫ gau. Jō gaudeo de malis meis: vel de ꝓfectu euāgelij: q̄r inde mihi ſal⁹.

¶ Quia in

a ſ per hoc tranſituri in gloriam eternā vnde deum laudetis.

chriſtum in glōriam ⁊ laudē dei. a

ſ q̄r dixit ſe cupere hos fore ſocios gaudij ſui. iō q̄d ꝓfecerit predicatio eius inſinuat. q. charis.

a Scire autem vos volo fratres: b

a ſ exterior⁹ vndiqꝫ me circūdās abūdātia paſſionū. b ſ vel iō circa: q̄r nō ad interiora ptingūt. c ſ q̄ ad detrimētū vt mali intenderūt.

quia que circā mē ſunt māgis ad c d

ꝓfectum euangelij peruenerunt:

a ſ ad ꝓfectū. b ſ vtilitas vincul⁹ apparet in chriſto: q̄ ꝑpter vincula plus annūciat. c ſ vel vincula ipſa ꝙ eſſent in chriſto.i.ꝙ ꝑpter eū vinctus eſſem nō ꝓ alio crimine.

b ita ūt vincula mea manifeſta fie e

ſ vbi maiores cōueniūt.

c rent i chriſto: in omni pretorio ⁊ f

a ſ locis. b ſ ita ꝓfuerūt euāgelio q̄ ſuſtineo.

in ceteris ōmnibus: vt plures

ſ nō in ſe.

e fratribus i domino cōfitentes

ſ conſideratiōe vincul⁹. ſ q̄ ante.

in vinculis meis abundantius

ſ contra impugnātes. ſ q̄ſi meo exemplo audērent cōfidenter predicare. ita dicentes: Si vinct⁹ loq̄tur cur nō potius nos.

d auderent ſine timore v̄bū dī loq̄.

a ſ diuerſi a prioribus q̄r mali. b ſ p̄dicāt. ſ q̄r inuidēt glīe mei ap̄latus ⁊ cōtendūt habere.

† Quidā quidē ⁊ prōpter inuidi g

ſ ab his diuerſi boni.

am ⁊ contentionem: quidam au b

a ſ pro dilectiōe dei ⁊ ꝓximi exēplo mee bone voluntatis. ſ vt alios ſaluent.

tem ⁊ prōpter bonā voluntatem

a ſ nō diuerſi. b ſ ꝑuata ad ap̄lm: vtvicē eius vincti ſupplerent.

chriſtum predicāt. Quidā ex chā i

a ſ.i.ꝓ defenſiōe ſuꝫ poſit⁹ in vincu

ritate: ſcientes hoc quoniā in dē k

lis: vel poſit⁹.i.firmus ⁊ ſtabilis ſum in defenſiōe.

fenſionez euangelij poſitus ſum. l

ſ ab his diuerſi: q̄r mali.

e f Quidam aūt ex contentiōe chri m n

g ſtum annunciant nō ſincere: exi o

ſ augmentare.

ſtimantes preſſuram ſe ſuſcitare

a ſ dum etiā mali ad ꝓfectum. quid enim refert q̄ intentione.

vinculis meis. Quid eni: Dum p

a ſ terrene acquiſitiōis. ſ vt mali.

h omni modo ſiue pēr occaſionez:

a ſ vt boni. ſ vero aiō. b ſ veritas xp̄i. ſ nō falſitas. vnde: Que dicunt facite ⁊c.

i ſiue pēr veritatez chriſtūs annū

a ſ q̄ꝯ ꝑ occaſionē nō ſolū ꝑ veritatē. b ſ nunc. c ſ vel nō ſolū alijs ꝓfect⁹ ſed ⁊ mihi gaudiū.

k cietur: Et in hōc gaūdeo: ſed et q r

a ſ poſt. b ſ pati ꝑ chriſto. ſ vel euangelij ex mea predicatione ꝓfectus.

gaūdebo. Scio enim quia hōc s

a In gloriā ⁊ laudē dei. q̄r in remuneratiōe celeſti eſt laus iugiter. Pſ.lxxxiij. Beati q̄ habitāt i domo ⁊c. b Scire aūt. Hic ꝯn̄r apl's reddit philippenſes beniuolos: amicabilit⁹ eis ſignificās ſtatū ſuū. Et diuidit in duas.ſ. p̄ncipalē ⁊ incidētalē. ibi: Quidā q̄dem. Circa p̄mū dicit: Scire aūt vos volo frēs: tanq̄ amicos meos ſpeciales. c Quia q̄ circa me ſūt.ſ.tribulationes ⁊ vincula q̄ rome ſuſtineo. d Magis ad ꝓfe.ve.euāgelij. naꝫ ex h̄ fuit magis publicatū ꝯtra intentionē me pſeq̄ntiū: q̄ ꝑ incarnationē meā credebāt extinguere euāgeliū. nā in carcere p̄dicabat ⁊ miracula faciebat: ex q̄b⁹ plures de incarcerat⁹ ⁊ cuſtodibus ꝯuertabant. ⁊ hec oīa ad diuerſas partes orbis deferebant: eo ꝙ romani toti mundo dn̄abant: ⁊ ſic de oibus partib⁹ veniebāt aliq̄ ⁊ reuertebant. iō ſubdit: e Jta ⁊ vinla mea ma.fie.in xp̄o.i. māifeſtū fieret ꝙ vincula ꝯſtāter ſuſtinebā ꝓpter xp̄m. f Jn oī ꝑtō. Aliq̄n eni in ꝑtorio erāt iudices minores: ⁊ aliq̄n maiores: ⁊ aliq̄n cū eis p̄ſidebat impator: ⁊ in oīb⁹ iſtis differētijs fuit ap̄lus in ꝑtorio adduct⁹: ⁊ ita ꝯſtanter ſe habuit ꝙ plures xp̄i diſcipulos aiauit ad p̄dicandum publice xp̄m: q̄ pus h̄ facere nō audebāt. iō ſubdit: Ut plures ex fratrib⁹ ⁊c. g Quidā. Hec ē pars incidētalis: q̄r p̄dixerat imediate aliq̄s audaciā predicādi aſſumpſiſſe ex vinculis ſuis. iō incidēta liter ponit diſtinctionē predicantiū. nā aliq̄ faciebāt h̄ intentione bona: alij vero mala. Et diuidit in duas. nā p̄mo ponit hāc diuerſitatē. ſcdō circa hoc ſuā charitatē. ibi: Quid eni. Circa p̄muz dicit: Quidā q̄dē ⁊ ꝓpter inuidiā ⁊ ꝯtētiōe: id eſt inuidia ⁊ ꝯtentiōe moti ꝓ ea: ne ꝙ predicatio mea de ꝑterito apparuit mag⁹ virtuoſa: ⁊ ex h̄ facta ē mag⁹ famoſa q̄ ipor⁹. ꝓpter q̄ꝯ me incarcerato forti⁹ p̄dicāt vt ſapientiores ⁊ famoſiores appareāt. h Quidā aūt ⁊ ꝓpter bonā vo. xp̄m predicāt. non intendētes ex ſua predicatiōe ꝯſequi ꝓpriaz gloriā: ſed honorē dei ⁊ ſalutem ꝓximi. i Quidā ex charitate. nō ſolū ad ꝓximuz generalit⁹: ſed etiā ad me ſpecialr. k Scientes q̄m i defen. euāgelij.i.ꝑ defenſiōe euāgelij. l Poſit⁹ ſum.ſ.in carcere. ⁊ iō predicando ſupplent vicē meā: q̄ nō poſſum ad faciendū diſcurrere: ⁊ releuant famaꝫ meam quā aliq̄ nitunt deprimere: vt dictum eſt. m Quidā aūt ex ꝯtentiōe ⁊c. Jſte mod⁹ male annūciandi chriſtū differt a p̄mo. nā illi q̄rebāt deprimere famā pauli ⁊ ſuā eleuare. iſti vero q̄rebant penaꝫ ſui carceris aggrauare. ideo ſubdit: n Exiſtimātes preſſuraꝫ ſe ſuſcitare vinculis meis: dicētes ſe eſſe pauli diſcipulos. falſe tn̄: vt ꝑ hoc apl'i pena aggrauaretur: ſicut Torquatus dicebat ſe eē diſcipulū ſancti Tyburtij: vt a iudice grau⁹ puniretur. ꝓpter quod iſti non videntur fuiſſe chriſtiani niſi ſimulatorie. Et huic conſonat quod dicit: o Chriſtū annunciāt nō ſincere: ſed ſimulatorie. Et ſic patet ꝙ apoſtol⁹ ponit quattuor modos annunciantiuꝫ chriſtum. quor⁹ primus ⁊ quartus ſunt mali q̄tum eſt ex intentione denunciantiū: nō tn̄ ex re denunciata. tertius ⁊ ſecundus boni ſunt vtroqꝫ modo. p Quid eni. Hic ꝯn̄r apoſtolus declarat ſuā charitatē. ⁊ p̄mo q̄tū ad dictas predicatiōes. ſcdō q̄tum ad philippēſes. ibi: Coartor. Circa p̄mum apparet charitas apl'i: eo ꝙ omnē modū denunciandi chriſtum ipē acceptauit: q̄uis aliq̄ ſint ad grauamen ſuum: quod contemnit ꝓpter honorem diuinum. Et hoc eſt quod dicit: Quid enim dum omni modo ⁊c. q.d. de diminutione famē mee ⁊ aggrauatione corporalis pene nō curo: dum tamē nomen chriſti predicetur: imo de iſtis. q Gaudeo. in p̄nti. ⁊ magis: r Gaudebo. in futuro. Et ſubdit cauſam dicēs: s Scio enim q̄r hoc ꝓueniet ad ſalutem.i.ad augmentum meriti.

⁂ Per veſtrā

a Quia ĩ nl.Haimo.Quia
et ſpes magna: et res vera
ꝛ honeſta. b Mihi aũt.
Q.merito xp̃m magnifico
ſiue vita ſiue moꝛte.qꝛ xp̃s
mihi viuere.i.mihi vita hic
ꝑ fidem ꝛ ſpem: ꝛ in futuro
ꝑ ſpẽm: ꝓ hac vita moꝛtale
coꝛpꝰ tradit: vt ip̃m ĩmoꝛta/
le in eternũ recipiat.
c Et ſi viuere. Chꝛiſtus ē
mihi viuere: vt eũ magnifi/
cē. Qđ ſi ē tũc neſcio qd eli
gā moꝛi an viuere. Q.niſi h
fructꝰ eēt nõ dubiũ qn moꝛi
eligerē: vt xp̃m haberē p̃mi
um. ꝛ iõ ne dubitetis moꝛi.
d Coartoꝛ ꝛc̃. Augꝰ de do
ctri.xp̃i. Nõ ita diſtiguēdũ
eſt vt dicat: Coartoꝛ: ꝛ po/
ſtea ſeq̃t: e duobꝰ deſideriũ
habēs.ſ.diſſoluēdi ꝛ in car
ne manēdi qđ ex ip̃o textu
ſmonis diiudicat: qm̃ ſeq̃t
diſſolui ꝛ eē cũ xp̃o mlto me
liꝰ ē. Appet em̃ cũ eiꝰ qđ op/
timũ ē dicere ſe hr̃e cõcupi/
ſcentiā: vt cũ ex duobꝰ ꝯpel
lat: alteriꝰ tm̃ hēat ꝯcupiſcē
tiā: alteriꝰ neceſſitatē ꝓpter
frēs. Sic ḡ diſtinguēdum ē
Coartoꝛ vel cõpelloꝛ e duo/
bus. Deinde ſequit ego di/
co deſideriũ vel ꝯcupiſcētiā
diſſoluēdi: hñs ab his miſe
rijs qbꝰ q̃ſi cõpedibꝰ victꝰ ſũ
ꝛ cũ xp̃o eē pñtialit. Et qua
ſi q̃reret: q̃re huiꝰ rei potius
hēat ꝯcupiſcētiā ſbdit: quia
multomagis meliꝰ ē c̃trũ ad
me. Et q̃ſi iteꝝ diceret: Cur
ḡ e duobꝰ cõpelleris ſubdit
qꝛ eſt manēdi neceſſitas di/
cēs: Permanere aũt in car
ne neceſſariũ ē pꝛopter vos
nõ ꝓpter me q̃ſi illđ melius
eſt mihi: hoc eſt neceſſariuꝫ
vob: iõ illud cupio: illđ non
recuſo. e Permāere āt.
Ecce qđ nõ ſibi meliꝰ: ſꝫ qđ
multꝭ expedit eligit pꝛopt
charitatē: q̃ p̃ oĩbꝰ eligēda.
f Et gaudiũ fidei. Ut de fi
de vr̃a gaudeamꝰ vl' vt voſ
de fide gaudeatis in ea ꝓfi
cientes. Qđ nõ ē niſi vbi ē
munda ꝯſcĩa g Et hoc a
deo. Etiā ꝙ patimini non a
vobis eſt ſed a đo: qꝛ ꝓ me
rito chꝛiſti qui patri obedi/
uit: hec inter alias gratias
data eſt vobis. h Nõ ſo/
lum ꝛc̃. ſed ꝛ etiā ꝛc̃. Augꝰ.
Utrũqꝫ ergo ad dei gratiaꝫ
pertinet: ꝛ fides credentiuꝫ
ꝛ tolerantia patientiũ: quia
vtrũqꝫ dixit eſſe donatum.
Ac.16.d i Quale ꝛ vidiſtis. Quā
do nudus verberatꝰ ſũ pꝛo
muliere phitoniſſa a q̃ ſpm̃
malignũ excluſi q̃ magnum
queſtũ p̃ſtabat dñis ſuis.
k SI qua ḡ. A p̃ Ca. II
dictis infert. Q. Et
qꝛ pati eſt donũ dei:
ꝛ qꝛ patioꝛ ꝛc̃. vt. ſ. dictũ ē.
Ergo q̃ me feciſtis iaꝫ gau/
dere de cõione vr̃a in euā/
gelio

ſ in futuro. a ſ qđ illi ad moꝛtē parant. ſ non ſolũ meo
mihi ꝓueniet ad ſalutē per veſtrā oꝛati a
merito. a ſ .i. ꝑ ſpm̃ q̃ ſubtꝰ me q̃ſi ruituꝝ ſic colũna fulcit
onē: ꝛ ſubmiſtrationē ſpũs ieſu chꝛiſti:
a ſ q̃ſi q̃ erit tanta q̃ntā expecto in futuro ꝛ in pñti ſpero
a ſ ſ hoc ſpero.
a ſm expectationē ꝛ ſpem meaꝫ: quia in b c
ſ pſꝑis vel aduerſ: vt aliq̃ mõ cedā a p̃dicatiõe. a ſ ſtatu
nullo cõfundar: ſed in omni fiducia ſic d e
a ſ a tp̃e cõuerſionis. b ſ dũ in vinculis laboꝛo.
c ſ apꝯgentes. d ſ fama ꝛ gloꝛia xp̃i
ſemper et nunc magnificabitur chꝛiſtus f g
a ſ etiam quod fragilius. ſ ſi vixero dicendo. b ſ exē
in coꝛpoꝛe meo ſiue per vitam ſiue per h
plum relinquendo. ſ per vitam quia cauſa eius viuo vt
cum magnificem non ob aliud.
b moꝛtem † Mihi aũt viuere chꝛiſtus eſt: i
ſ per moꝛtē: qꝛ xp̃s eſt p̃miũ moꝛtis: vel ip̃m moꝛi ē lucrũ
qꝛ ꝑ moꝛtē ab his miſerijs liberatꝰ ad btitudinē tranſeam
vel qꝛ ꝑ moꝛtē multoſ lucrat deo. a ſ ꝛ bñ opari. b ſ qđ
c ꝛ moꝛi lucrũ. Qđ ſi viuere in carne hic k l
mirum videtur. a ſ .i. tā dignꝰ de ope meo.ſ. magnificare m
xp̃m. ſ ecce. b ſ nedum apperam.
mihi fructꝰ opis ē ꝛ quid eligā ignoꝛo. n
a ſ .i. nõ ſolũ ignoꝛo: ſꝫ ꝛ coartoꝛ. ſ ideo ignoꝛo: qꝛ. b ſ vt
quid eligam: ignoꝛo. coartoꝛ em̃ e duobus ꝛc̃. ſ ex deſide/
rio diſſoluendi ꝛ neceſſitate viuendi.
d † Coartoꝛ aũt e duobꝰ: deſideriũ habēs o p
ſ ab his miſerijs. ſ qꝛ victꝰ pñtialiter. a ſ c̃trũ ad me.
diſſolui: ꝛ cũ xp̃o eſſe: multo magis em̃ q r
ſ ſed. a ſ illud melius: hoc neceſſariũ.
e melius: permanere aũt in carne: neceſ/ s t
ſ nõ ꝓpter me. ſ qꝛ neceſſarium pꝛopter vos: vel
ſcio nõ dubie ſꝫ cõfidēs in miſcđia dei.
ſariũ eſt ꝓpter vos. Et hoc cõfidēs: ſcio v x
ſ nõ paꝝ quidē ſꝫ diu. a ſ maioꝛibꝰ ꝛ minoꝛibꝰ.
qꝛ manebo et ꝑmanebo oĩbus vobis y
ſ vt creſcatis per bona. ſ .i. vt grās abundanter agatis
f ad ꝓfectũ veſtrũ ꝛ gaudiũ fidei: vt gra ꝫ a
deo cũ gaudio. ſ q̃ bñfecit vobis. a ſ vobis ſeruato. ſ .ſ.
tulatio veſtra abũdet in xp̃o ieſu: in me b
liberato. a ſ futurũ. b ſ cõfirmandos. ſ veniā ſi tm̃mõ
ꝑ meũ aduentũ iterum ad vos. Tm̃ di/ c
a ſ diſciplina dñica. ſ qꝛ ſm vr̃m meritũ dabit mihi vita
ad opus veſtrum. b ſ ita digne vt ꝛc̃.
gne euangelio xp̃i ꝯuerſamini. vt ſiue d
cum venero et videro vos: ſiue abſens e
a ſ hoc.ſ. b ſ ſcđo cui nõ heret cõtrarius ſpũs ꝛ ſicut eſt
vnus ita vos vnanimes ſine diſſenſione.
audiaꝫ de vobis: quia ſtatis in vno ſpi f g h
a ſ volũtate. ſ ois em̃ pugna vnanimiter aggreſſa victoꝛi
am parit. b ſ ꝛ ſ totis viribꝰ adiplēda que fides exigit.
ritu vnanimes: collaboꝛātes fidei euā/ i k l
a ſ ꝛ poſt hoc. b ſ periculo.
geliĳ: et in nullo terreamini ab aduerſa m
ſ qui vos terrent per aſpera. ſ eterne. n o
rĳs que eſt illis cauſa perditionis: vo/ p
ſ eterne.
g bis autem ſalutis. Et hoc a deo. Quia q r
ſ quaſi pꝛemium. ſ quem diligitis.
h vobis donatũ eſt pꝛo chꝛiſto: non ſolũ s
vt in eum credatis: ſed vt etiam pꝛo il/ t
ſ vnde maioꝛ gloꝛia. ſ contra hoſtes.
lo patiamini: idem certamen haben/ v
ſ dum apud vos pꝛeſens fui a ſ dum abſens
ſ q. non hoꝛroꝛ vos ad id quod ip̃e hoꝛream.
i tes quale ꝛ vidiſtis in me: et nunc au/ x y
diſtis de me. Ca. II
ſ quia pati eſt donum dei. ꝛ quia ego patioꝛ
ꝛ qꝛ tā vtile eſt vt ſupꝛadictũ eſt
ſ exhoꝛtatio.
k SI qua ergo conſolatio in xp̃o ꝫ

a Per vr̃ām oꝛonē: ꝛ ſubmi.ſpi.ie.xp̃i.
.i. qꝛ ip̃e xp̃s dabit mihi vires ꝛ cõſtan/
tiā ſuſtinēdi ꝑ oꝛõnes vr̃as ad deũ ꝓ me
fuſas ꝛ fundendas. b Scđm exſpe.
ꝛ ſpē meā. btitudinis obtinēde: cuius ſi/
gnũ ſubdit dicēs: c Quia in nullo
ꝯfundar. ex ꝑſecutione aduerſantium.
d Sꝫ ĩ oĩ fiducia.i. firma cõſtātia.
e Sic ſp. ſupple fui de p̃terito a tp̃e cõ/
uerſionis mee. f Et nũc.ſ. de pñti ꝛ fu
turo. g Magni.xp̃s.i. honoꝛabitur.
h In coꝛꝑe m.ſi.ꝑ vi.ſi.ꝑ moꝛ. qꝛ ſi vi/
uā p̃dicabo nomē eiꝰ magnifice. ſi moꝛiar
h erit ꝓ eiꝰ fide: ꝛ ſic moꝛiar in eius gloꝛi
oſa ꝯfeſſione. i Mihi āt vi.xp̃s ē. me
viuificans ꝑ ſuam grām. k Et moꝛi
ꝓ eo. l Lucrũ.ſ. vt ſim eiꝑfecte ꝯiun
ctꝰ ꝑ gloꝛiā: ꝛ qꝛ vtrũqꝫ bonũ ē: nā ſic vi/ †.7.q.1.c.
uere eſt augmētare meritũ. ideo dicit: fina. De pe
m Qđ ſi viue. ĩ car.ſ. moꝛtali ꝛ paſſibili. diſ.2.c. qui
n Hic mi.fru.opis.i. augmētatio meri/ vult in fine
ti: ꝛ ſupple ſtatĩ moꝛi ē abſqꝫ dilatiõe pꝛe
miũ cõſeq̃. iõ ſubdit: Et qd eligā ignoꝛo. D
o Coartoꝛ. h ꝯñr oñdit charitatē ſuā ad
philippēſes. ꝛ p̃mo h oñdit. ſcđo eos ad
martyrĳ tolerātiā ĩducit. ibi: Tm̃ digne
Primũ āt oñdit ꝑ h ꝙ p̃elegit bonũ phi
lippēſiũ accelerationi ſue glīe dicēs: Co/
artoꝛ em̃ e duobꝰ.i. moueoꝛ ad petēduꝫ q̃
nõ pñt ſil' hr̃i. p Deſideriũ ha. diſſol. †
ꝑ moꝛtē coꝛꝑalē. q Et cũ xp̃o eē. ĩ glĩa. 2 Re.24.c
r Multomagis em̃ meliꝰ. videt ꝓ me. 7.q.1.c.fi/
s Permāere aũt ĩ car.i. diutiꝰ viuere. nali. De re/
t Neceſſariũ ē ꝓpter vos. ad vr̃ām cõ nũcia.c.ni/
firmationē ĩ fide ꝛ moꝛibus ꝑ doctrinam ſi.§. poꝛro.
meā. Et eligēs hāc ꝑtē ſubdit: v Et h
ꝯfidens.ſ. bonũ vr̃m ꝑ me ꝓmouēdum.
x Scio qꝛ māebo. in vita pñti ad vtilita
tē vr̃am. iõ ſubdit. y Et ꝑmāebo oĩ/
bꝰ vo. ad ꝓfe. vr̃m.ſ. ĩ fide ꝛ moꝛibus.
ꝫ Et gaudiũ fidei.i. fideliũ. a Ut
gratu.ve.abun. ĩ xp̃o ieſu. q̃ ē gratulatio
ſctā. b In me ꝑ me. aduen. ꝛc̃. qđ phi
lippēſes ſũme deſiderabāt: ꝛ apl's h intē
debat facere hñta oppoꝛtunitate ex diui/
na oꝛdĩatiõe. alit em̃ nõ aſſerit ſe vēturũ:
vt pꝫ in ꝑte ſeq̃nti. c Tm̃ digne. h po
nit mõitio de tolerātia martyrĳ: ad quā
tũ p̃exigit ꝯuerſatio ſcā. iõ dicit Tm̃ di/
gne euāgelio xp̃i ꝯuerſamini.i. intātum
ꝯuerſamini digne ſm euāgelĳ doctrinā.
d Ut ſiue cũ venero. ad vos ſi deꝰ volue
rit e Siue abſens. ſi alitđ de me oꝛdina
uerit. f Audiā. abſens. vel videam
pñs. g Quia ſtatis. firmit. h In
vno ſpũ.i. in ſpũſcõ q̃ ē vnꝰ. i Unani
mes. ĩ coꝛde. k Collaboꝛātes. in oꝑe.
l Fidei euāgelĳ.i. ĩ his q̃ ꝑtinent ad fi
dē euāgelicā. m Et ĩ nul. ter. ab ad/
uerſarĳs. vos ꝑſeq̃ntibꝰ n Que.ſ. ꝑſe
cutio. o Eſt ill' cā ꝑditiõis. gehenne.
p Uob āt ſalutꝭ. etne. q Et h a deo.
q̃ dat grām ꝛ gloꝛiā. r Quia vo. do.
ē ꝓ xp̃o.i. ꝓ honoꝛe xp̃i. s Nõ ſolũ
vt in eũ credatis. vt infirmi fideles.
t Sed vt etiā ꝓ illo patiamni. ꝯſtāter ſi
cut foꝛtes: qđ ꝓuenit ex ſpēali dono dei
v Idē cer. hñtes. ꝯ aduerſarios fidei.
x Quale ꝛ vi. in me. qñ fui apđ vos fla
gellatꝰ ꝓ curatiõe puelle phitõiſſe. vt hr̃
Actꝭ. xvi. y Et nũc audiſtis de me.
ꝙ ſum incarceratus rome. Ca. II
ꝫ SI qua ḡ conſolatio. Poſtq̃ꝫ apo
ſtolus reddit beniuolos philip/
pēſes: h ꝯñr reddit eos dociles:
infoꝛmando eos charitatiue ꝛ plene de
moꝛibus ꝛ fide. ꝛ p̃mo p̃mittit q̃ndā p̃fa/ A
tionē. ſcđo ſubdit ſuā ĩfoꝛmationem. ibi:
p Ut idem.

gelio xp̄i:implete gaudiū meū addita ſuſtinētia ⁊ patiētia tri/bulationū.Hic de humilitate ſuadet. Si qua con.in chriſto. Si vultis hr̄e conſolationem in rebus xp̄i.i.in remiſſione pec/catoꝝ:⁊ in alijs donis.Uel ſi conſolari me vultis:ſi qd̄ ſolatiū chari.eſt vo.i.ſi vultis vt charitas eccleſiaꝝ que orant ⁊ bona agunt ꝓ fratribus:ſit vobis ſolatium et confortatio in aduerſitatibus vr̄is.

Si qua ergo exhor. Alia lr̄a. Ambro.Si vera eſt exhortatio ſpei in xp̄o apud vos q̄ nos inuicē cōſolamur ⁊c̄. In quibus nō videntur ꝓbati ſi non ſit qd̄ ſubdit: a Si q̄ ſocietas ⁊c̄. Aug⁹.Propter hanc ſocietatez illi in quos primitus venit ſpūſſctūs līguis oīm gentiū ſūt locuti. Si q̄ ſocietas ſpūſ.i.ſi ī eo efficimur vnū: qd̄ vere ē. b Si qua viſcera miſcdie.i.ſi effectū miſerationis habetis erga me nō dico ipam miſerationē.i.exhibitionē miſe/ricordie.Si iſta inq̄ vultis vob̄ ꝓdeſſe:implete gaudiū meū.i.eſtote hūiles vnanimes: qd̄ eritis ſi hoc habueritis idē.ſ.ſapere ⁊c̄. c Nihil ꝯtētionis. Nota cōtentiōes fuiſſe inter eos. Ambro.Erant aliqui inter eos diſſentien/tes:inquieti:inanis glorie cauſa cōtendentes:pacē eccleſie rūpentes.

d Supiores. Aug⁹.Uere h̄ exiſtimā/dū:quia pōt eſſe in alio aliquid occul/tum quo ſuperior ſit:etiā ſi bonū nr̄m quo illo videmur ſupiores eſſe non ſit occultū. e Nō que ſua ſunt.hic docet quō vident cōtentionē ⁊ inanē glo/riā:⁊ quō arbitrenꝫ alios ſupiores.ſ. ſi ꝯſiderauerint nō ſua bona ſed alioꝝ f Hoc ſentite ⁊c̄ . nō q̄rat ſuū cōmo/du:ſed alioꝝ ſic̄ xp̄s. Ad patientiaz ⁊ hūilitatē vos inuito.Hoc em̄ debetꝭ in vobis ſentire qd̄ in xp̄o fuit. Sic̄ xp̄s nō q̄ſiuit ſua ſed noſtra:ita nos inuicem onera nr̄a portemus.

g Qui cū in forma. Aug⁹. Premittit alta de xp̄o:vt hi in quibus eſt loc⁹ abiectionis nō dedignenꝫ humiliari.

h Arbitratus.Sciuit ſe eſſe eq̄lē do. i Nō rapinā faciens .i. nō vſurpan/do qd̄ ſuū nō eſſet:vt diabol⁹ ⁊ primus homo.Uel nō eſt arbitratus ſe eq̄lem deo eſſe ſm̄ humanitatē:qd̄ eſſet rapi/nā facē.i.n̄ ſuū p̄ſumere. k Sꝫ ſemet ipm̄. Oñſa altitudīe:ſb̄dit de hūilitate l Exinaniuit. Aug. Quō. Nō ſubaꝫ euacuās:nō formā dei mutāſ. m Formā ſer.Nō formā dei amittens:forma dei acceſſit nō forma ſui abſceſſit. Exinaniuit. Exinanire ē ab inuiſibilitatꝭ ſue magnitudīe ſe īuiſibilē demōſtare.

[Text with interlinear gloss:]

cōionis. a ſi vultis hr̄e vnionē quā ſpūſſctūs facit in omnibus fidelibus ſ ꝑ quā cōiungimur in vno nouo corpore.

a ſi quod ſolatiū charitatꝭ.Siquā
a ſ ſi pri⁹ affect⁹ ē i vobis de q̄ ꝓcedat miſeratio

b ſocietas ſpūs:ſiquā viſcera miſe
ſ erga me. a ſ gauiſus ſū de fide implete vt cō ſtanter patiamini. ſ ira.

rationis:implēte gaudiū meū vt a b
ſ tunc ille vere ſi hoc ſit. a ſ nō diuerſā in fide. ſ ad omnes

idem ſapiatis:eandem charita/ c
a ſ vnius volūtatꝭ. b ſ mala cuiuſq̄ ſint oīm

tem habētes:vnanimeſ:idipſūz d
a ſ vt alius alij cōtēdant p̄poni. ſ vel ⁊ ſi bona dicunt nō cōtētioſis verbis. ſ agentes.

c ſentiētes. Nihil pēr cōtentionē e f
a ſ ꝓpter famā ſeculi q̄ inanis. b ſ vt de vo/bis humilia ſentiatis.

neq̄ pēr inanem gloriā:ſꝫ in hū g h
ſ alios apd̄ deū digniores. b ſ alter alterum

d militate ſūperiores ſibi inūicem
ſ in cordibus iudicantes. a ſ hoc poſſunt qui nō ſua intendunt:ſed que aliorum vt chriſtus q̄ ꝓ alijs tanta tulit. ſ bona vel onera.

e arbitranteſ. Nō qūe ſua ſunt ſin i
guli cōſiderantes:ſed et ea que
a ſ vt experimento cognoſcatꝫ ēē in vobis. ſ vt queratis que aliorū ſunt:nō que veſtra.

f aliorum. Hōc em̄ ſentite in vo/ k
g bis:quod ⁊ in chriſto ieſu. Qui l
a ſ in plena eſſentia et equalitate patris. ſ nō dico accepiſſet inde aliq̄d cū ſit eadē ſubſtantia pr̄e. b ſ q͛ vere erat equalis per naturam.

i cum in formā dei eēt: nōn rapi/ m
a ſ certiſſime ſciuit.

h nam ārbitrat⁹ eſt eſſe ſe equalē
a ſ q̄ſi eq̄lis erat deo patri:ſed qm̄ in ſe erat in forma patris:manens vtrīq̄ qd̄ erat. b ſ q̄ſi em̄

k l deo.Sēd ſemetipſum ēxinani/ n
dignitate ſe exuit dum formā ſerui ſibi vniuit forma dei ⁊ ne putares formā ſerui in hoc īmortalē fieri addit:in ſilitudinē hoīm factus.i.paſſibilis ⁊ mortalis. ſ humiliauit.

m n uit formam ſerui accipiens in o p
ſimilitudinē hominum factus:

[Nicolaus de Lyra:]

Ut ibidē.Circa p̄mū ſciendū ꝙ conſolatio ꝓprie videꝭ eſſe anxietatis terminatio.ſolatium xͦo conſolationis diffuſio. Societas aūt ſolatij cōicatio.Miſeratio xͦo anxietatis ſupportatio:q͛ ſicut in corꝑalibus duo ſimul iuncti leuius portant onus q̄ꝫ vnus ſolus:ſic ſuo modo compatiens alteri ſupponit ſe cū eo ſuo oneri.vt dr̄.ij. Rhetorice.⁊ hoc quartum precedit alia tria:vt patet de ſe.Apl's autem erat in carcere ꝓpter qd̄ iſtis q̄ttuor indigebat.⁊ iſta quattuor dicit ſe cō ſequi ſi veraciter obtēperent ſue monitioni.⁊ ex hoc debent ad hoc mo/ueri.Dicit igitur:Si qua ḡ conſola/tio in xp̄o.i.ordinata ad xp̄m.q.d.ſi me vultis conſolari in anxietatibus ⁊ ſolatiū prebere ⁊ ſocietatē ſpirituſ q͛ ſocietatē corꝑalē exhibere nō po/terāt.⁊ ꝑ viſcera miſcdie cōpati laboribus meis. a Implete gaudiū meum.ꝑ impletionē mee monitiōis vt patet ex ſequēti. b Ut idem. h̄ ꝯñr ponitur informatio apl'i.⁊ primo ꝑ ſeipm̄.ſcd̄o ꝑ ſuū diſcipulum. ibi:Spero aūt.Pria in tres: q͛ primo monet eos de fidei vnitate.ſcd̄o de vera hūilitate.ibi:Nihil ꝑ cōtentionē.tertio de oīmoda ſcritate.ibi: Itaq̄ chariſſimi.Circa p̄mum dicit: Ut idē ſapiatis.i.īpletio gaudij mei eſt vt idez ſapiatis de fide.ſapia em̄ ꝓprie cognitio eſt de diuinis: fides aūt hꝫ deū ꝓ obiecto ſub rōne ſūmi ⁊ veri boni:ſed q͛ fides ſine charitate eſt informis.ideo ſubditur:

c Eandē cha.habentes.charitas aūt facit hoīes vni⁹ volūtatis.iō ſb̄/ditur: d Unanimes.⁊ ꝑ ꝯñs ad/inuicē cōpati ⁊ cōgaudere.iō ſb̄dit: Idipſm̄ ſentientes. e Nihil. hic ꝯñr monet philippenſes de vera humilitate.⁊ primo facit ꝓpoſitū.ſcd̄o ad hoc inducit exēpluꝫ.ibi:Hoc enī ſentite.Circa primū dicit:Nihil.ſupple faciatis. f Per cōtentionē. ſic̄ faciunt ſuꝑbi:Prouerb̄.xiij.Inter ſuꝑbos ſemper iurgia ſunt.

g Neq̄ per inanem gloriam. que meritum aufert:Matth̄.v.Receperunt em̄ mercedem ſuam. h Sꝫ in humilitate vera ſuperiores ſibiīn/uicem arbitrantes . vere em̄ hūiles ſemetip̄os iudicant alijs inferiores. ⁊ ſb̄dit cauſa: i Nō que ſua ſūt ſinguli conſiderantes.quia vere humiles non conſiderant proprias ex/cellētias que poſſunt eſſe occaſio ꝓprie elationis:ſed excellentias alio/rum:que ſunt occaſio humiliationis proprie ⁊ honoratiōis aliene. k Hoc enim.hic conſequenter inducit ad h̄ exē/plum de humilitate chriſti:quod eſt efficaciſſimum. ⁊ p̄mo ponit eius humiliationem.Secundo oſtendit eius exaltationem.ibi:Propter quod.Circa primum dicit:Hoc em̄ ſen/tite in vobis ⁊c̄.i.humilitatem xp̄i habete interius in corde:⁊ nō ſolum exterius:ſicut hypocrite. l Qui cum in forma dei eſſet:id eſt vnus in eſſentia cum deo patre ab eterno:quia forma deitatis nullo modo eſt multiplicabilis.

m Non rapinam arbitratus eſt eſſe ſe equalem deo.ſcilicet in poteſtate.nam in deo non eſt quantitas molis: ſꝫ virtutis.dixit em̄ Ioh̄.v.Quecunq̄ pater facit hec ſimiliter ⁊ filius facit.⁊ hoc dicendo non fuit rapina: quia non vſurpauit ſibi honorem alienum ſed proprium.⁊ per hoc elidiꝫ error Arrij dicentis chriſtum eſſe creaturam.

n Sed ſemetip̄m exinaniuit.i.maxime humiliauit cū eſſet tantus ⁊ talis.verūtamen quia deitas inde non fuit paſſa aliquod detrimentum.ideo ſubditur: o Formā ſui accipiens.i.humanā naturā in vnitate ſuppoſiti in qua apparuit hūilis. p In ſilitudinem hominū factus.quantum ad naturam paſſibilem:nō tn̄ q̄ꝫtum ad culpam.

[Glossa ordinaria, continued:]

n In ſilitudinē hoīm factus. Aug⁹. Uideam⁹ ḡ xp̄m ieſum deū ⁊ hominē:⁊ factorē reꝝ ⁊ factū in rebus:⁊ creatorē hoīs ⁊ creatū hoīem.Deus xp̄s equalis eſt patri:tantus eſt quantus ille.talis eſt qualis ille.hoc eſt qd̄ ille.Nō hic eſt q̄ ille:quia ille pater hic filius.Sed hoc eſt quod ille: q͛ ille eſt deus ⁊ ille: omnipotens ⁊ ille. ille īmutabilis ⁊ ille.iō nō rapina erat: eq̄/lis deo:q͛ natura erat:ſic̄ eſt natus:ita ⁊ ſꝑ nat⁹.⁊ ſic̄ ſꝑ natus ita ſemꝑ equalis. Idē.Nō itaq̄ inequalē genuit:vel equalitatē iam nato addidit:ſꝫ gignēdo eam dedit:q͛ equalē:nō imparem genuit.Nō igiꝫ īmerito ſcꝑtura vtrūq̄ dicit.ſ.⁊ equalē patri filiū:⁊ pr̄em maiorē filio.illud ꝓpter formā dei:hoc propter formā ſerui:ꝓpter quā nō tm̄ pr̄e ſed etiā ſeip̄o ⁊ ſpūſctō minor factus eſt:⁊ etiā minoratus eſt paulominus ab angelis ḡ ⁊ hō factus eſt:⁊ ꝑmanens deus.Ideo valde rōnabiliter et patre minor eſt homo xp̄s ⁊ patri equalis eſt idem ip̄e de⁹ xp̄s Chriſtus em̄ dei filius ⁊ deus eſt ⁊ hō.De⁹ ab eterno.homo in ſeculo.Deus:q͛ deus verbū.Hō:q͛ in vnitate perſone acceſſit verbo aīa rōnalis ⁊ caro.Cū em̄ eſſet vnicus dei filius:vt eſſet etiā plenus gr̄a:factus eſt hominis filius:vnus dei filius:idē q̄ filius hominis.Nō duo filij dei deus ⁊ homo: ſed vnus dei filius:deus ſine initio:hō accepto initio. Idē.Sicut em̄ non

augetur

Et habitu

augeſ numerus pſonaꝝ cū caro accedit anime vt ſit vnus hō: ſic nec augeſ numerus pſonarū cū hō accedit ꝟbo vt ſit vnus xp̄s. Idē. Legiſ itaqꝫ deus hō: vt intelligamus hui⁹ pſone ſingularitatē: nō vt ſuſpicemur in carne mutatā diuinitatem. Nō eñ illa ſuſceptione alteꝝ eoꝝ in alteꝝ ꝯuerſū ⁊ mutatū eſt: nec diuinitas qppe in creaturā mutata eſt: vt deſiſteret eſſe diuinitas Nec creatura in diuinitatem mutata eſt vt deſiſteret eſſe creatura c Fact⁹. ſm formā ſui. Qui erat infectus ſm formā dī: ⁊ etiā ſuo. a Habitu.i.cōuerſione. b Inuentus. volēti expiri: vt alius hō: qꝛ comedit: bibit: ſedit ⁊c̄.

Habitu. Habit⁹ eſt hoīs ſuſceptio: q̄ſi veſtis: q̄ nō mutat qđ veſtiſ. Habit⁹ in ea re dꝛ q̄ vt habeatur accedit. Verūtamē ħ intereſt. qꝛ q̄dā eoꝝ q̄ accedunt vt habitū faciant nō mutanſ ſꝫ mutant vt ſapia q̄ de ſtulto ſapientē facit in ſe integra manēs ⁊ incōcuſſa. Quedā ꝟo vt mutēt ⁊ mutenſ: vt cib⁹ q̄ amittit ſpeciē ſuā cū in corpus ꝟtiſ: ⁊ exilitatem in robur cōmutat. Tertiū ꝟo genus nec mutat nec mutaſ: ſic ānul⁹ poſit⁹ in digito: qđ genus rariſſime repiſ. Quartū genus cū ea q̄ accedūt mutāſ nō a ſua natura ſꝫ quodā mō formanſ: ⁊ aliā ſpēm ac formā accipiunt: vt ē veſtis q̄ deiecta ⁊ depoſita nō hꝫ eā formā quā ſumit induta. Induta eñ mēbris accipit formā quā nō habet exuta: qđ gen⁹ cōgruit huic opationi. Et ſm hoc:

Exinaniuit. Aug⁹. de⁹ fili⁹ ſemetip̄m nō formā ſuaꝫ mutans: ſꝫ formā ſerui accipiens neqꝫ conuerſus aut trāſmutatus in hoīem amiſſa incōmutabili ſtabilitate. In ſilitudi. ho. fa. eſt. Ip̄e ſuſceptor veꝝ hoīem ſuſcipiēdo. hec ſilitudo verū hoīeꝫ exprimit. Et ha. īuen. eſt vt hō. i. habēdo hoīem inuētus eſt vt hō eis q̄bus in hoīe appuit. Qꝛ dicit: vt hō: tale eſt quale illud: Quaſi vnigenitus a prē. Veritatē eñ exprimit. Nōne ğ habitus ſatis ſignificauit q̄liter dixerat ī ſimilitudinē hō factus: qꝛ nō tranſfiguratiōe in hoīem ſꝫ habitu factus eſt cū indut⁹ eſt hoīe quē ſibi vniens q̄dāmō ⁊ ꝯformās īmortalitati eternitatiqꝫ ſociaret.
d Hūiliauit. Ecce hēm⁹ in xp̄o hūilitatē: exinde ſuperbie medicamentū. Quid ğ intumeſcis hō? O pellis morticina q̄d tēderis. O ſanies feda q̄d īflarſ: p̄nceps tu⁹ hūilis ⁊ tu ſupbis. Caput eſt hūile ⁊ mēbrū ſupbit. e Propſ qđ. Oñſa hūilitate xp̄i q̄ maxie in paſſione appuit. Nūc de claritate ei⁹ ⁊ q̄d ⁊ q̄tum hūilitas mereaſ oñdit. f De⁹ illum exaltauit. ſm humanitatē exaltauit q̄ glorioſior facta eſt in reſurrectione. In q̄ ⁊ diuia natura pōt dici exaltata ſm oſtēſionē: qꝛ cepit ſciri qđ erat. ſic ī aſſūptione infirmitatis dꝛ exinanita: qꝛ nō appuit qđ erat. Ambro. P⁹ crucē manifeſtaſ q̄d a prē cū generaſ accepit. Nō. n. tūc accepit cū a creatura cepit ſciri illius diuinitas: illius maieſtas. Hoī nō eſt datū nomē dei qđ eſt ſupra oñe nomē nō ſola appellatione ſꝫ ⁊ natura: ſꝫ ei q̄ eq̄lis: q̄ ſe exinaniuit: cui⁹ oīa a prē ſūt. g Et dona. illi no. hoc ⁊ añ reſurrectionē habuit: ſꝫ p⁹ reſurrectionē qđ erat ī euidēti poſitū ē: vt ſcirēt demones ⁊ homines: qꝛ ⁊ tunc dꝛ res fieri qñ innoteſcit. Aug⁹. Homini donauit nomē qđ eſt ſup oē nomē: nō deo vt cū forma ſerui noīeſ vnigenitus fili⁹ dei in q̄ mortu⁹ in q̄ aſcēdit ⁊ ſedet ad dexteraꝫ p̄ris in eadē ip̄a ſic honorata: ſic glorificata: ⁊ celeſti habitu īmutata ⁊ fili⁹ eſt dauid: ⁊ dñs eſt dauid: q̄ eſt ⁊ dñs celeſtiū ⁊ terreſtriū ⁊ infernoꝝ. h Vt in noīe ie. ⁊c̄. ħ apit cui datū ſit nomē dei: cui oīs creatura flectit genu. i. deo. Sꝫ forte diceref ꝙ hō adoptiōe de⁹ eēt. Et ſic xp̄s ex pte ver⁹ de⁹ ⁊ ex pte adoptiu⁹ erit. Adoptiuo aūt deo nō flectit genu creatura: ſꝫ vero. Cōſtat aūt xp̄m veꝝ deū eſſe cui flectiſ genu. nō adoptiuū. i Quia dñs ieſus xp̄s eſt in gloria dei p̄ris. Quō pōt fieri vt hō ſit in gloria dei patris etiā ſi adoptiu⁹ de⁹ ſit homo: in gloria dei patris eſſe nō pōt. Ambro. in li. de trini. ait: Habet vtiqꝫ verbū deus gloriā. Sꝫ illius verbi eadem patris gloria eſt: vt patris ⁊ filij vna ſit gloria: vñ ip̄e filius ait:
Ioh. 8. f Nō quero gloriā meā. i. a p̄re diuiſam. Nā hoc ei cōpetit: qui natus ē de deo: qꝛ in gloria dei patris eſſe: eſt nihil differre ab eo: vt vna gloria ſit p̄ris ⁊ filij p cōem ſubſtantiā ⁊ virtutē. Caue qualiter intelligas viroꝝ illuſtriū ambroſij ⁊ auguſtini ꝟba p̄miſſa: ne ſibi cōtraire puteñ. Scito ğ qꝛ eſt donatio naturalis: ⁊ eſt donatio gratuita. Naturali donatione dedit pr̄ nomen ſup oñe nomen deo filio: nō hoī. i. xp̄o ſm ꝙ de⁹: nō ſm ꝙ homo. nec fuit aliud dare: q̄ꝫ ſibi equalē generare. Gratuita ꝟo donatione dedit hoī xp̄o nō deo: qꝛ xp̄s nō inq̄ꝫtū deus: ſed inquātum homo p grām accepit nomen dei: nec per grām adoptionis: ſed per gratiam vnionis: vt nō ſit adoptiuus deus: ſꝫ verus cui flectitur omne genu.
k Cum metu. Non ſupbe: qꝛ qui timet ſemper ne cadat: humilis eſt. l De⁹ eñ eſt. Nos ergo volumus: ſed deus opatur in nobis ⁊ velle ⁊ opari. Hoc enim nobis ⁊ credere ⁊ dicere expedit: quia pium eſt ⁊ verum vt ſic ſit humilis confeſſio ⁊ totū deo deſ. Per ꝓpriū eñ arbitriū niſi grā dei ip̄m adiuueſ: nec ip̄a bōa volūtas eē in hoīe pōt. m Oia aūt. Adiungit patientiā humilitati.

Et filij dei

---

a b et habitu inuentus vt homo. a
ſ etiam. ſ tam altum. ſ patri.
c d hūiliauit ſemetip̄m fact⁹ obediēs b c
ſ nō ſolū ſuſtinēdo cōuitia ⁊ opprobria. a ſ nō quamlibet ſed
vſqꝫ ad mortem: mortem autem d
ſ qꝛ ig̃minioſior. a ſ qꝛ tā humiliter paſſus eſt xp̄s. ſ ꝓpter obediētiā vſqꝫ ad mortē crucis.
e f crucis. Propter qđ ⁊ de⁹ exalta e
ſ dando ipaſſibilitatē ⁊ imortalitatē. a ſ eē deum p naturā qñ plen⁹ ab eo de⁹ naſciſ. b ſ xp̄o c ſ honorificentiam ꝙ vocatur deus.
g uit illum: et donauit illi nomen f
h quod eſt ſuper omne nomen† vt i g
a ſ ipio ei⁹ ſubijci fateanſ angeli hoies demōes.
nomine ieſu omne genu flectaſ
celeſtiū terreſtriū ⁊ infernorum.
ſ tādē in fine. a ſ bonoꝝ ⁊ maloꝝ. b ſ ſpōte
i Et oīs lingua confiteatur: quia h i
vel inuite. a ſ eq̄lis p̄ri qđ hic q̄dā negant.
dominus ieſus chriſtus eſt i glo
a ſ qꝛ xp̄s p humilitatē exaltat⁹. b ſ vel frēs. ſ in fide ⁊ dilectione.
ria dei patris. Itaqꝫ chariſſimi k
a ſ dño ⁊ mihi. ſ ita nunc.
mei ſicut ſemper obediſtis: non l m
ſ ſeruientes. ſ quia nūc
vt in preſentia mea tm̄: ſed mul
minus ſubuenio.
tomagis nunc in abſentia mea:
a ſ cū magno ⁊ manifeſto timore: nō p̄ſumptione. ſ animi. b ſ. i. cū hūilitate. ſ corporali.
k cum metu et tremore veſtram ſa n o p
a ſ opib⁹ mereamini. b ſ iō timēdū: qꝛ nō vos ſꝫ de⁹ opaſ. ſ ⁊ pꝛepare. ſ vitā eternam.
l lutem operamini. Deus enim eſt q
ſ bonum. ſ qđ volum⁹. a ſ nō ꝓ meritis vr̄is.
q̄ opaſ i vob̄ ⁊ velle ⁊ pficere pro r s
a ſ nō ſolum cum metu operemini: ſed etiam.
m bona voluntate† Oia autē facite t

---

a Et habitu inuentus vt hō: qꝛ inſ homines duxit vitā cōem: Lu. vij. Venit filius hoīs mādu cās ⁊ bibens ⁊c̄. b Humiliauit ſemetip̄m. ad dādū nobis exemplū: Ioh. xiij. Exēplū dedi vobis ⁊c̄.
c Factus obediēſ. deo patri nō ſolū vſqꝫ ad cōuitia ⁊ ꝟbera ſꝫ etiā: d Vſqꝫ ad mortē. ⁊ ñ quācūqꝫ ſꝫ vſqꝫ ad mortē crucis ꝯtemptibiliſſimā ⁊ acerbiſſimam.
e Propter qđ. hic ꝯñr oñdit exaltationē xp̄i quā meruit p dictā hūiliationē dicēs: Propſ qđ ⁊ dꝰs exaltauit illū. in ſua reſurrectiōe ⁊ aſcenſione. gloriā enim ſui corpis ⁊ exaltationē eius ad celos meruit p ſuā paſſionē: nō aūt gloriā aīe quam habuit ab inſtāti cōceptionis ſue. B †Ro. 14. b De immu. ec. ca. decet li. 6.
f Et donauit illi nomē qđ eſt ſup oē nomen. ſ. ꝙ xp̄s hō nomineſ de⁹. lꝫ eñ ħ ſibi datū fuit ab inſtāti ſue incarnationis ſm rem: qꝛ incarnatio facta fuit in ſupoſito diuino: nō tñ ſm manifeſtationē: ſꝫ poſt reſurrectionē eius ⁊ aſcenſioneꝫ p miſſionē ſp̄ūſancti ⁊ alia diuine virtutis opera: declarata fuit ei⁹ diuinitas. ⁊ tunc dꝛ nomē deitatis ſibi datuꝫ: eo mō loq̄ndi q̄ res fieri dꝛ qñ innoteſcit. g Vt ī no. ieſu oñe genu flectaſ celeſtiū terreſtriū et infernoꝝ. i. vt oēſ exhibeāt ei reuerentiā angeli: homīes: ⁊ demones. †1. Pet. 4. b h Et oīs lingua. corpalis et ſp̄ūalis. i Confiteatur qꝛ dñs ieſus xp̄s in gloria eſt dei patris. qꝛ ſm deitatē ē vna glīa dī p̄ris ⁊ filij. k Itaqꝫ. ħ ꝯñr apl's īſtruit philippenſes de oīmoda ſctītate. d. Itaqꝫ chariſſimi mei. Licet eñ paulus diligeret oēs fideles: tamen iſtos diligebat dilectione ſpeciali.
l Sicut ſemper obediſtis. mandatis et conſilijs euangelicis a tpe vr̄e ꝯuerſiōiſ.
m Non vt in preſentia mea tm̄. i. meli⁹ operamini in abſentia mea q̄ꝫ feciſtis in p̄ntia: attendentes ꝙ ſemper habetiſ deū p̄ntem qui ſumme timendus ⁊ reuerēduſ eſt. ideo ſubdiſ: n Cuꝫ metu. cordiſ.
o Et tremore. corpis. timor eñ in corde facit tremorē in corpe. p Vr̄am ſalutem opamini. per opera ſancte vite. Et qꝛ opus meritorium dependet a deo. iō ſubdit: q Deus eñ eſt qui operaſ in vobis ⁊ velle ſcꝫ opus meritoriū.
r Et perficere. in ope. s Pro bōa volūtate. ſ. ſua nō pro noſtra niſi ex conſeq̄nti: inquantū ſequimur inſtinctū voluntatis diuine. Cōſeq̄nſ oñdit modum faciendi bonum. d. t Oia autē facite

p 2 ſine

a Et filij dei. Haymo. Sicut
eñ de⁹ ſimplex ē: ita filij ei⁹ pu/
ro ⁊ ſimplici corde debēt īcede
re. b Nationis pra. ⁊ p.i.
maloꝝ ꝗ rectū ordinē deprauāt
⁊ puertūt. Qui dicunt natio:
† De electi. c. officij. qꝛ nō ſunt renati ex aq̄ ⁊ ſpū ſā
cto. c Sic luminaria. Bñ
ſctōs luminarib⁹ cōpat. Sic.n.
ſtellas celi nō extinguit nox: ſic
mētes fidelium adherētes celo
ſacre ſcptture: nō obſcurat mun
dana iniq̄tas. Et ſic illa q̄cq̄d
† .1.q.7.c.2 agat in t̄ra: ſi etiā q̄ mentiant
-§-ſcio quoſ de ipīs ſuos tñ ī celo curſus nō
dam dum. obliquāt nec retardant. Ita ſcī
quoꝝ cōuerſatio in celis eſt. ꝓ/
pter mala mūdi q̄ deſpiciūt: vl
falſa q̄ ꝯfingunt in ipos: lucē
vbi: ⁊ vite exēplū nullo modo
interpellant. d Neminem
eñ. Aug⁹. Hoc tpe multi cum
aplo mercēnarij: filij vo vl pa
ſtores nulli nō timotheus.
e Oēs eñ. Hi ſunt mercēna/
rij q̄ ſunt tolerandi: qꝛ eadē ha
bent in ore: q̄ ⁊ paſtores q̄ vti/
q3 ſunt diligēdi. Fures vo qui
falſa p̄dicant: ⁊ latrones q̄ oc/
cidūt ſūt cauēdi. De ceto.

Nico.de lyra

ſine murmurationib⁹. ꝯ deum
⁊ hoies: ſ3 magis dulcit et de/
uote. a Et heſitationib⁹. nul
lo mō dubitātes de diuino ſbſi
dio vobis exiſtēte. b Ut ſi/
tis ſine q̄rela. actiue ⁊ paſſiue:
† .45.diſ.c. licz nō nū/ q3 accidant 63.diſ.c nos ſe.8.q.1.ca. ſūt in ecclīa De renū.c. q̄dā. De cē/ ſi.c.cū aplſ c.ꝓcuratio nes. ⁊ codē titu.c.1.li.6 ita patienter viuēdo ꝙ nō mo/
ueatis q̄relā de alijs: ⁊ ſic inno
center: vt alij nō ꝯq̄rant de vo/
bis. iō ſbdit: c Et ſimplices
.i. ſine plica doloſitatis.
d Filij dei. p adoptionē ⁊ imi
tationē. e Et ſine rep̄hen/
ſione. i. ſic ꝙ in vobis nō appa/
reat aliq̄d rep̄henſibile. ⁊ ſbdit
vna cā cū d̄r: f In medio
nationis pra. ⁊ puer. i. infideli/
um quoꝝ plures cōuertebant
ad fidē xp̄i in p̄mitiua eccleſia
ex bona cōuerſatione fidelium
inter eos exiſtentiū. iō ſubdit:
g Int q̄s luceris ſic lūinaria
in mundo. vñ Gen̄. xv. p ſtellas
celi intelligunt boni: ⁊ p pulue
rē terre mali. ſic ibidē plenius
fuit dictū. h Uerbū vite cō
tinētes. i. doctrinā euāgelicam
habētes in corde credendo: et
in ore docēdo: ⁊ in ope adiplē/
do. i Ad gloriā meā in die
xp̄i. i. in die iudicij in q̄ xp̄s ve/
niet ad iudicādū. nā merita di/
ſcipuloꝝ cedūt ad augmentum
glorie doctoꝝ. ꝓpt qd̄ doctori/
bus debet aureola. k Quia
nō in vacuū cucurri. ad terram
vr̄am ꝑ p̄dicatione fidei.
l Neq3 in va. la. qꝛ ſecut⁹ ē in
vobis bon⁹ fruct⁹. m Sed
⁊ ſi emulor. deo p martyrium.
n Supra ſacrificiū ⁊ obſeq̄ū
fidei vr̄e: qꝛ ſibi. ſ. xp̄o añ obtu
li vos cōuertēdo. o Gau/
deo ⁊ ꝯgratulor oīb⁹ vob. quia
nō ſolū erit ad gloriā meā: ſed
etiam redūdabit in vobis.
Idip̄m

a ſ vt nō murmuretis de tribulatione vel dilatione. b ſ nō negli
genter ⁊ indeuote. c ſ vt nō heſiteris pati: ſ3 ꝓmpti ſitis.
ſine murmurationibus ⁊ heſitationibus: vt a b
ſ ita oīa: vt ꝓxim⁹ nō poſſit de vobis conq̄ri ⁊ q̄rum ad vos ſitis
ſimplices: nō duplices: nō eñ poteſtis deo ſeruire ⁊ mamone etiaȝ
quātū ad exteros ſine reprehenſione. ſ ſicut.
a ſitis ſine querela ⁊ ſimplices ⁊ filij dei: † ſine c d
a ſ eſtote. ſ vt nō ſit in vobis qd̄ pateat reprehenſioni. b ſ ⁊ h̄
ideo: qꝛ eſtis. c ſ per opera. d ſ p diuerſas ſectas.
b rep̄henſione in medio nationis praue ⁊ per/ e f
a ſ q̄ſi ad h̄ eſtis conſtituti ⁊ iō decet vos eſſe ſine reprehenſione
b ſ doctrina ⁊ vita. c ſ in celo fixi. d ſ ſic ⁊ vos ſol mūdi eſtis
c uerſe: † inter q̄s lucetis ſic luminaria in mun/ g
quos illuminat lux vera. a ſ qꝛ eſtis vaſa euāgelij. b ſ qd̄ vtiq3
erit. c ſ nedū veſtrā: ſ3 ⁊c. ſ futuram.
do verbū vite cōtinētes ad gloriā meam in h i
a ſ qñ videbitur xp̄s. b ſ gloriā habeo. c ſ nō ſine fructu. ſ in
facile conuerſis. d ſ vel vanum.
die xp̄i: quia nō in vacuū cucurri neq3 in vā k l
a ſ in difficili⁹ cōuerſis. ſ ⁊ nō ſolū tūc habebo gloriā ſed etiam
b ſ nō tm̄ cucurri ſed et ſi contingat me mori. c ſ als̄ emulor.
d ſ q̄ſi iā obtuli deo fidē ⁊ opera nr̄a ſi etiā ⁊ ipē ꝓ vobis offeror.
cuū laboraui. S3 et ſi imolor ſupra ſacrificiū m n
a ſ intus mente. ſ qꝛ certa merces. ſ gr̄as ago.
⁊ obſequiū fidei veſtre: gaudeo ⁊ ꝯgratulor o
ſ ſi pro me immolamini.
omnibus vobis. Idipſum aūt ⁊ vos gaude q p
ſ gr̄as agite. a ſ nō ſolū lr̄is h̄ moneo ſed et.
te: ⁊ cōgratulamini mihi. Spero aūt in dño r
ſ p miſericordiā ieſu. a ſ adeo neceſſe eſt vt veniat ⁊ adeo erga
ieſu: timotheū cito me mittere ad vos: vt et s
vos attentus. a ſ ſicut vos eritis bono animo cognitis his que
circa me ſunt.
ego bono animo ſim ꝯgnitis que circa vos
ſ nunc. a ſ qui ita concorde mee voluntati in hoc negotio.
d ſunt. Neminē eñ habeo tam vnanimē: qui t
e ſincera affectiōe pro vobis ſollicit⁹ ſit † Oēs v x
ſ negligentes eñ erant de diſciplina ⁊ cōuerſatione fratrum: non
eñ deuoto aīo p̄dicabant: ſ3 ꝓpter lucra. ſ alij. a ſ in vobis
eñ que ſua ſunt querunt nō q̄ ſunt ieſu xp̄i. y
a ſ hunc mittā: vos aūt eū quē experti ſum⁹. ſ in vita ⁊ doctrīa.
Experimentū aūt eius ꝯgnoſcite: qm̄ ſic prī z a
ſ obediens ei. ſ deo. ſ in quo potui expiri. ſ et qꝛ expertus ſum.
fili⁹ mecū ſeruiuit in euangelio. Hunc igitur b
a ſ quē exitum ſint habitura.
ſpero me mittere ad vos: mox vt videro q̄ c
circa me ſunt. Confido aūt in domino: qm̄ ⁊ d
ſ ſed interim.
ipē veniam ad vos cito. Neceſſarium autez e
ſ in fide. ſ in p̄dicatione.
exiſtimaui epaphroditū frēm ⁊ cooperatorē f g
ſ in aduerſis. a ſ doctorem. ſ q̄ miniſtrauit neceſſaria.
⁊ cōmilitonē meū: veſtrū aūt apoſtolū: ⁊ mi h i
ſ ſunt alie cauſe.
niſtrū neceſſitatis mee: mittere ad vos. Qm̄ k l
a ſ videre. b ſ nō de ſe ſ3 de vobis ꝓ eo dolentibus. m
quidem omnes vos deſiderabat: ⁊ meſtus n
ſ verberatum
erat. Propterea ꝙ audieratis illū infirmatū o
in miniſtratione vnde dolebatis. a ſ cur meſtus: quia audierant
cum poſſent decipi reſpondet quia non ſolum fama ſed ipſa re in/
firmatus: ⁊ ita cōfirmaretur auditus eorum magis ac magis et do
lor augeretur niſi cito ad eos iret: ⁊ hoc eſt qd̄ ſubdit. ſ ex egritu/
dine nō verberatione. b ſ mortis piculū. ſ ſanando eum.
Nam ⁊ infirmatus eſt vſq3 ad mortē: ſ3 deus p q
miſertus eſt eius. Non ſolum autem eius:
ſ vel noſtri quibus eū ſeruauit. a ſ in hoc mei miſertus. b ſ de
morte. c ſ de infirmitate que nocebat nobis.
verūetiā ⁊ mei: nē triſticiam ſup triſticiā ha/ r
ſ q3 eſſet ꝓpoſitum. ſ ad vos.
berem. Feſtinātiꝰ ḡ miſi illuz vt viſo illo iteꝝ s t

p Idip̄m. i. ſi tribulationes
patiamini martyrij. q Gau
dete ⁊ cōgratulamini mi. q̄a
nō ſolū hoc erit ad gloriā ve/
ſtrā: ſed etiā ad augmentum
glīe mee. r Spero autez.
Poſtq3 apl's īſtruxit philip/
penſes p ſeip̄m tm̄ ſcp̄to: hic
ꝯñr ꝓmittit eis nūciū mitte/
re q̄ doceat eos vbo. Et diui
ditur in duas ſm duplicē nū
ciū. ſcd̄a ibi: Neceſſariū aūt.
Prim⁹ aūt nunci⁹ q̄ exp̄mit
h̄ fuit timotheus: qꝛ fuit aplo
valde amicabilis: ⁊ ad docē/
dū idone⁹. de q̄ dic: Spera āt
⁊ ptz. s Ut ⁊ ego bo. aīo
ſim. i. in dño ꝯſolat⁹. t Co/
gnitis q̄ circa vos ſūt. ſ. bono
ſtatu vr̄o p ei⁹ relationē mihi
cognito. t Neminē enim
habeo tā vnanimē. i. vni⁹ mē
tis mecū. v Qui ſin. affe.
ꝓ vo. ſol. ſit. vt in bono cōfir
memini ⁊ creſcatis. x Oēs
eñ q̄rūt q̄ ſua ſūt. i. multi pre
dicādo q̄rūt tpale lucꝝ. ⁊ eſt
hyꝑbole: ſic cū d̄r: Oēs de ci
uitate vadūt ad tale feſtum:
cū tñ plures freq̄nter remane
ant. y Nō q̄ ie. xp̄i. i. ho/
norē diuinū ⁊ ſalutē aīaꝝ. vt
dictū ē ca. p̄ce. nō ſic aūt timo
the⁹. z Expimentū autē
ei⁹ ꝯgnoſcite. i. p expientiam
facti poteritis videre ꝙ ita ſit.
a Qm̄ ſic prī fi. mecū ſer. i
euāgelio. i. euāgelium p̄dica
uit: ſe mihi cōformādo: q̄ nō
† 1.Co.4. q̄ſiui vr̄a: ſ3 vos. b Hunc
igit ſpero mittere ad vos. tā
q3 idoneū. c Mox vt vi.
⁊c. i. cū videro opportunita/
tē mittēdi. d Cōfido aūt
in dño ⁊c. Ptz ex h̄ ꝙ nō aſ/
ſeruit. ſ. 1. ca. iteꝝ ſe vēturuȝ
ad eos: ſ3 ꝙ h̄ ītendebat: ſup
poſita dei volūtate. e Ne
ceſſariū. h̄ exp̄mit ſcd̄s nūci⁹
cū d̄r: Neceſſarium aūt exiſti
maui. ꝓ vr̄a ſalute. f Epa/
phroditū frēm. religiōe xp̄ia/
nitatis. g Et cooꝑatorē. in
p̄dicatione euāgelice vitatis.
h Et cōmilitonē meū. tpe
aduerſitatis. i Urm̄ autem
aplm̄. i. doctorē. k Et mi.
ne. mee. qꝛ mihi miſtrauit ne
ceſſaria ī carcere. l Mit/
tere ad vos. corroborandos.
⁊ pleni⁹ īformādos.
m Qm̄ q̄. v. o. de. videre et
ꝯſolari. n Et me. erat. de
vr̄a triſticia. o Propte/
rea ꝙ audieratis illum infir/
matum. ⁊ ſic fuit in veritate.
p Uſq3 ad mortem: id eſt pe
riculum mortis.
q Sed deus miſertus ē ei⁹.
eum ſanando. r Etiam
⁊ mei ne triſticiam ſuper tri/
ſticiā haberē. ſ. triſticiā d̄ ei⁹
morte ſup triſticiā de ei⁹ infir
mitate. s Feſtinātiꝰ ergo
miſi illū. ſ. añ timotheum.
t Ut viſo eo iteꝝ gaudeatis.
q. d. pri⁹ gauiſi eſtis de ſue ſa
nitatis auditu: ⁊ iteꝝ gaude/
bitis de

De cetero. Aug. Huc vſqȝ inſtruxi. Ca. III vos quō debeatis ſtare in bello ꝑſecutoꝝ ꝯ tribulationes: de cetero ꝯ pſeudo apoſtolos: ne legalia ab eis recipiatis moneo: ſȝ fidē xp̄i ſolā ſufficere credatis.
De ſinceritate fidei ĩcipit.
b Scribere. Ut diutius maneat ꝙ̄ prolatio.
c Canes. Magis cōſuetudinem ſequuntur ꝙ̄ rōnem. Ita pſeudo cōſuetudines legis tenent. cōtra veritatem irrōnabilit̄ latrant ꝛ mordent.
d Malos opariōſ. Mali operarij ſūt qui çiçania erroꝝ ſupſerūt: q̇bus frumenta necant. Cōciſi ſunt q̄ a xp̄o ceſi ſunt: ꝛ alios cedunt. i. ſeparant.
e Nos eĩ ſu. circū. dixit: Nos habem⁹ circūciſionē. Hoc voluit dicere aplus: Nos ſum⁹ iuſticia. Circūciſio enim iuſticia ē. Magis aūt cōmendat dicendo nos eſſe circūciſionem. i. iuſticiam: ꝙ̄ dicēdo noſ eſſe circūciſos. i. iuſtoſ: ſic tñ vt cū iuſticiā dicit eſſe iuſtos intelligamus.
Nos eĩ ſum⁹. Ambro. Credentes eñ circūcidūt corſuū: vt amputata erroris nebula aſpiciant ꝛ agſcāt dñm creature.
f Qui ſpū dei. vel deo. Aug⁹. Notat ſpm̄ domini cui latria exhibet̄: ſed ſeruitus ſoli creatori exhibenda. Alia eſt ſeruitus qua per charitatem iubemur ſeruire inuicem: que grece dicitur dulia.
g Et non in carne. Carne ſeruit: qui de reb⁹ carnalibus ſperat ſe placere deo. Cū xp̄o ꝛ ip̄a caro ꝑ bona opera ſpūi ſubditur ſpū ſuimus deo: q̇ carneȝ domamus: vt ſpūs obtē peret deo. h Quāq̄ ꝛ ego habeā. Ne videat̄ cōtēnere ĩ alijs q̄ȝ nō hȝ.
i Octaua die. Ubi lex p̄cepit: innuēs ꝙ p⁹ tp̄s ſeptē dieꝝ in octaua a xp̄o petra ꝑfctē circūcidemur ab oĩ corruptione pene et culpe. k De tribu bē. Trib⁹ ben. adheſit inde nō recedēs a tēplo: qñ facta eſt ſeꝑatio in ſuo ſalomonis. Tūc eĩ trib⁹ iuda q̄ erat regia: et trib⁹ bēiami ꝛ trib⁹ leui q̄ erat ſacerdotalis remāſerūt ſil' non recedentes a hierl'm ꝛ a tēplo. l Hebre⁹. Aug⁹. Hebrei: q̄ſi abraei mutata lr̄a ab abraā: vñ origo trahit̄: nō ab heber: Hoc autē retractat dicens: Qr dixi ex abraā cepiſſe gētē hebreoꝝ. Eſt q̇dē ꝛ hoc credibile vt hebrei: velut abraei dicti eē videāt̄. Sȝ ex illo veri⁹ intelligunt̄ appellari: q̇ vocabat̄ heber tāq̄ heberei. m Scd̄m le. pha. i. nō cōtēptibili plebi admixt⁹: ſȝ nobilitate ſegregatus ab alijs atqȝ primari⁹. Primarij eñ q̇dā erāt et ☞ quaſi

a ſ ꝑ cuius abſentia triſtari vos noui. ſ quam habebam de vobis triſtibus.
gaudeat: ꝛ ego ſine triſticia ſim.
a ſ vt ꝑ bona opa oſtendatis vos gaudere de eo. ſ q̄ȝ ſit.
Excipite itaqȝ illū cū oĩ gaudio ĩ a
ſ .i. ſpūale. ſ illum quia eſt
dño ꝛ hmōi cū honore habetote:
a ſ q̄ȝ xp̄s docuit ꝛ fecit qui venit miniſtrare et non miniſtrari.
quoniam propter opus xp̄i vſqȝ b c
ſ ꝑiculū mort. a ſ ex deliberatiōe nō coact⁹.
ad mortem acceſſit: trādens animā ſuā vt ĩpleret id quod ex vob deerat erga meū obſequiū. d e
ſ .ſ. cōtra pſeudo. ſ deinceps.
De cetero frēs mei Ca. III f
ſ gaudiū oĩs boni habeatis in dño: nō in carnalibus obſeruantijs.
gaudete in dño. Eadeȝ vo g h
ſ q̄ p̄ns dixi: vt in dño tm̄ gauderet. a ſ abſēti
b bis ſcribere mihi quidem non pigrum: vobis autem neceſſariuȝ. i k
a ſ contra inſtantes pſeudo.
a ſ vt in dño gaudeatis: cognoſcite illos eē canes b ſ cōtra ṽitatē latrantes. c ſ cognoſcite. ſ ziza
c d Videte canes: videte malos operarios: videte conciſionem. Nos l m
nia erroꝝ ſupſerētes. ſ a xp̄o ſeꝑatos ꝛ alios ſeparantes. ſ hos noīo cōciſionē nō circūciſionem nos eñ tm̄. ſ fideles tm̄. ſ Aug⁹. nō carne ſȝ
e n o
f enim ſumuſ circūciſio qui ſpiritu p q
rōne ab oĩb⁹ ſ expedita: q̄ ſpiritus regit ꝛ caro domat̄. a ſ vel deo.
dei ſeruimus: ꝛ gloriamur ĩ chriſto ieſu: et non in carne fiduciam r s t
ſ q̄ glīa nr̄a xp̄s tm̄. a ſ carnali circūciſione. ſ vel genere. b ſ ſpem ſalutis.
g
a ſ ne videat̄ apl's nō poſſe fidere ĩ carne. b ſ poſſeȝ hr̄e ſi q̄ eēt: q̄ pl⁹ alijs ꝛ h̄ ē ſi quis alius.
h habentes quanq̄ et ego habeaȝ in carne confidentiam. Si quis v x
ſ a me qui vos decipit. a ſ q̄ſi inde iuſtus ſit.
alius videtur confidere in carne:
a ſ ꝙ̄ pſeudo videor debere confidere.
i ego magis circūciſus octaua die
ſ nō ꝓſelyt⁹: nō aduena. ſ ꝛ ſum. a ſ nō de viliori tribu. ſed: b ſ q̄ nō fuit de cōcubinis.
k l ex genere iſrl' de tribu beniamĩ
a ſ nō deuitaui agēre. b ſ nat⁹ c ſ parentibus d ſ in qua egregius eram
m † hebreus ex hebreis: ſm legem y
a ſ diuiſus ab alijs egregijs. ſ ꝛ fui. ſ dilectionem legis. b ſ q̄ q̇cq̇d legi cōtrariū videbat̄ acriter perſequebar hoc tunc nobilitas nūc apd̄ xp̄m queritur humilitas. ideo tunc ſaulus nūc ṽo paulus. i. modicus vel humilis.
phariſe⁹: ſm emulatiōȝ ꝑſequenſ z a

bitis de viſu. a Excipite itaqȝ illū. gaudenter ꝛ honorifice. b Qm̄ ꝓpter opus xp̄i. i. vt faceret op⁹ q̄ȝ xp̄s fecit ꝛ docuit: q̇ venit miniſtrare ꝛ nō miniſtrari: Matth. xx. c Uſqȝ ad mortē acceſſit. ſe mortis ꝑiculis exponēdo: ꝛ h̄ volūtarie. iō ſubdit̄: d Tradēs aīam ſuā. i. vitā ſuam. e Ut ĩpleret id q̄ȝ in vobis deerat. q. d. munera dediſtis ꝓ ſuſtentatiōe mea: ſȝ de vobis nō fuit q̇ deferret mihi ꝛ miſtraret. ꝛ ip̄e hoc adimpleuit.
Ca. ij. vbi dr̄ in poſtil. Nō rapinā arbitrat⁹ ē.
Additio. Hoc q̄ȝ dr̄: Nō arbitrat⁹ eſt ſe eſſe eq̄lē deo: pōt intelligi de xp̄o ſm hūanitatē ſm quā ꝓprie eſſet facere rapinā. i. nō ſuū vſurpare ſi arbitrat⁹ fuiſſet ſe equalē xp̄s eñ ſm ꝙ hō ē minor deo ip̄o teſtāte: Pater maior me ē ꝛ etiā minor angelo ſm hūane nature paſſibilitatē de q̄ Ps. Minoraſti eū paulo min⁹ ab angelis: ꝛ ſm hāc expoſitionē cōmendat̄ humilitas xp̄i ꝑ cōparationē ad ſupbiā angeli mali q̇ licet nō eſſet ĩ forma dei. ſ. aſſūpt⁹ a deo in vnitate ꝑſone: voluit tñ ſe eſſe eq̄lē: de q̄ Eſa. xiiij. Aſſimilabor altiſſimo. Ca. III
De cetero frēs mei. Hec eſt tertia pars p̄ncipalis: in q̄ apl's reddit philippēſes cautos contra deceptionē pſeudo apl'orum. Et diuiditur in duas partes. naȝ primo circa hoc philippenſes hortat̄. ſcd̄o eos cōſolatur ca. ſequēti. Prima in duas: q̄ p̄mo p̄mittit breuē prefationē. ſcd̄o ꝓſequit̄ ſuā intentionem. ibi: Videte. Circa primum dicit: De cetero frēs mei. xp̄iana religione. g Gaudete. de veſtra conuerſione ad deū. h Eadē vobis ſcribere. q̄. ſ. ſcp̄ſi alijs eccleſijs de ceſſatione legaliū: ad cauendū doctrinam pſeudo apl'oꝝ q̇ docent cōtrariū. de hoc eñ ſcripſerat alijs eccleſijs: vt patet in p̄cedentibus epl'is. i Mihi quidē nō pigrū eſt. ſupple q̇a ſollicitus ſum de vr̄a ſalute. k Vobis aūt neceſſariū. vt caueatis a deceptionibus eorum.
l Videte. h̄ ꝓſequit̄ intentū: oſtendens euacuationē legaliū. p̄mo rōne. ſcd̄o exemplo. ibi: Si q̇s Circa p̄mum dicit: Videte canes. i. attēdite pſeudo apl'os quos nomĩat canes: eo ꝙ cōtra veros apl'os verbis detractorijs ꝛ mendacibus ꝛ mordacib⁹ vtebant̄. m Malos oparios. quia per obſeruationē legaliū quā aſſerebant ad ſalutem neceſſariā: veritatē euangelij euertere nitebant̄. n Videte ꝯciſionē. i. circūciſionē. quā deriſorie ſic noĩat: eo ꝙ ad nihilū valet: ſȝ magis nocet: q̄ non eſt niſi violenta abſciſio pellicule: ꝛ ſb̄dit̄ cā hui⁹: o Nos eñ. xp̄iani p Sumus circūciſio. i. circūciſi circūciſiōe vera. circūciſio eñ carnalis fuit figura circūciſionis ſpūalis: ꝑ quā auferunt̄ pctā: q̄ eſt baptiſm⁹ auferens penā ꝛ culpā: ꝓpter q̄ȝ ſuccedit circūciſioni: ſic̄ ꝑfectuȝ imperfecto: ꝛ auferens eam ſic̄ veritas vmbrā et figurā. iō ſubdit̄: q Qui ſpū dei ſuim⁹. ꝛ non carne tm̄. r Et gloriamur ĩ xp̄o ieſu. cui ſum⁹ incorꝑati ꝑ baptiſmū. s Et nō in car. i. ĩ carnali circūciſione. t Fiduciā habentes. conſequēde ſalutis ꝑ eā. ſ. ꝑ circūciſionē ſpiritualem.
v Quāq̄ ꝛ ego habeā in carne ꝯfidentiā. i. confidere poſſem in carnali circūciſione. ſi de ea eſſet ꝯfidendum: eo ꝙ ſic circūciſus ſum. x Si q̇s Conſequēter apl's oñdit ꝓpoſitū exēplo. ꝛ p̄mo ſe ꝓponit in exemplū. ſcd̄o philippēſes inducit ad imitādū. ibi: Imitatores mei. Pr̄ia adhuc in duas: q̄ p̄mo exēplo ſui ceſſationē legaliū declarat. ſcd̄o de mō loq̄ndi ſe excuſat. ibi: Nō ꝙ iam Circa p̄mū oñdit apl's añ cōuerſionē ſuā ꝓ legalib⁹ multū ſe çelaſſe. ꝛ p⁹ cōuerſionē eā virilit̄ impugnaſſe: q̄ȝ nullo mō feciſſet: niſi euacuationeȝ eorum per chriſtum certitudinaliter cognouiſſet Dicit ergo: Si quis alius ꝛc̄. Et patet ex dictis littera vſqȝ ibi: y Scd̄m legem phariſeus: Id eſt de ſecta phariſeoꝝ. Erant enim tunc apud iudeos tres ſecte: vt dicit Joſephus antiquitatū. libro. xviij. ſ. ſaduceorum: qui negabant ſpiritum ꝛ angelum ꝛ ꝑ ꝯſeq̄ns reſurrectionē. ꝛ phariſeoꝝ q̇ cōfitebant̄ vtrūqȝ: ꝛ eſſenoꝝ: q̇ ſilr̄ aīas hominū ĩmortales ꝯfitebant̄: viuētes q̄ſi religioſi: habentes oīa in cōi. z Scd̄m emulationem. i. çelum legis. a Perſequens eccleſiam dei. vt patet Act. viij. et. ix.

A
B
† Act. 23. b
Joſephus

qſi ad nobilitatē iudaicā ſegregati:nō ɔtēptibili plebi cōmixti: q̄ dicebant̄ phariſei.Nā ḋz h̄ ꝟbū qſi ſegregationē interp̄tari:ſic̄ latine egregius ḋz qſi a grege ſepat᷒. a Scd'm iuſticiā.Idem tn̄ alibi in quibus ⁊ nos aliqn̄ ambulauimus in deſiderijs carnis:et eramus natura filij ire:talis iuſtus ſm̄ legē erat:malū tn̄ erat talē ſectari iuſticiā:qḋ in eo fuit ſine q̄rela: h̄ de illo magnā faciebat querelā. b Propt̄ xp̄m.Ne aduentū xp̄i oñderē:vel nondum factū.vel ſuꝑfluū.Inania em̄ erāt hec oīa i/pedimenta ne accederet̄ ad grām.
c Verūtn̄ exiſtimo.Nō ſolū ꝓpt̄ xp̄m ha/bendū ita arbitrat᷒ſū:verūtn̄.i.ſed etiam ſi ip̄m nō poſſem aſſequi.Propter h̄ ſolū ſcꝫ ꝓpter ſcīam quā de ieſu habem᷒ ꝓeminentē ceteris ſciētijs?Vel q̄ eminet in eo plus q̄ꝫ ī alijs:vel ad idē cū priori ꝟſu.Hec oīa legis habeo:verū.i.ſed tamen non partim:ſꝫ oīa detrimentum exiſtimo.Propter dilectionē cuius xp̄i:nō ſolū eſtimo ea detrimentū ſꝫ ⁊ feci:docēdo ⁊ ſpūalit̄ viuēdo:vt alijs appareret oīa eſſe detrimenta. d Ut ſter/cora.Quaſi:non tm̄ detrimenta bonorum ſed que inquinant iam obſeruantem: ⁊ hoc ideo:vt in futuro xp̄m habeam premium:⁊ hic ſim in illo membrum:quod aliter neq̄t fieri niſi illa eſtimem vt ſtercora.
e Meam iuſticiā.Vñ alibi ſuam volētes c.iuſticie dei.i.gratie dei non ſunt ſubiecti.
Meam iuſticiam que ex. Si ex lege ē iu/ſticia:quō tua? Nunquid tu tibi impoſuiſti legem? Deus legem dedit ⁊ impoſuit. De᷒ te legi ſue obtꝑare p̄cepit.Sed ⁊ tua eſt: qꝛ de lege preſumis tua voluntate te legē poſ/ſe implere eſtimans. f Sed illaꝫ que ex fide. Que impetrat a deo que tollit timorē ⁊ dat amorē:quā de᷒ſol᷒oꝑatur ī nob̄.Me/lius eſt em̄ iuſtū eſſe q̄ꝫ hoīem eſſe. Si ergo hoīem te fecit deus:⁊ iuſtū te facit qḋ meli᷒ eſt:Nō tu te ſed ſine te te fecit.Nō em̄ adhibuiſti aliquē ſenſū vt te faceret. Qui ǵ fecit te neſcientē:iuſtificat volentem.Et cum iu/ſticia nr̄a ſit ex fide quid opus eſt lege: om/nino tollenda eſt ſm̄ vmbram legaliū figu/
C rarū. g Juſticia in fide.Juſticia.ſ. ens in fide:ſicut ex fide nata eſt:ita exiſtere non habet niſi in fide. h Ad cognoſcenduꝫ Subdit cōmendationē fidei ꝑ multa q̄ facit Facit em̄ ⁊ in alia vita cognoſcere deum ꝑ/fecte:qui hic fide creditur.Et habere reſur/rectionem:q̄ nr̄a reſurrectio eſt virtus ⁊ ef/ficatia reſurrectionis xp̄i.Et in hac vita habere ſocietatem in patiendo.Niſi em̄ per fidem:nemo tanta pateret̄.Et cōfigurationē mortis:vt moriamur ſic̄ ip̄e ſi opus eſt.
Vel iuſticia in fide ad cognoſcendū illuꝫ qſi: Qui in lege puta᷒iuſtificari non agno/ſcit xp̄m. Sed ego ex fide volo iuſtificari: vt agnoſcā illū:cur nat᷒ cur paſſus:⁊ agnoſcam que virtus reſurrectionis ſue.i.iuſtificatio credentium:⁊ agnoſcam ſocietatem paſſionum:quam noſcit bene:qui per eam ad celi gaudia per/uenire credit. i Occurram.Deo tribuens que mihi tribuit: per h̄ vē turus ad reſurrectionem. Vel occurram xp̄o in iudicio quod ſanctorū eſt tm̄:veniens prius ad reſurrectionem veram ⁊ glorioſam:que non eſt inter mortuos:ſed longe ex mortuis:quia licet omnes reſurgant in die iudicij: ſoli tamen iuſti glorioſe immutabuntur: ⁊ occurrent domino ī aera deportati ab angelis.Impij ꝟo manebunt in terra:q̊uſqꜫ ꝑcipiant terri/bilē ſn̄iam iudicis. k Non q᷒ iam acce.Hoc dicit de ſe: ne illi quos laudat:vt hoīes extollant̄:ſꝫ laborē adderēt vt ip̄e facit qui tantus eſt.
l Seq̄ꝛ aūt.Aug᷒.Nō paſſib᷒corꝑis:ſꝫ mēt̄ affectib᷒⁊ vite morib᷒:vt poſſim eē ꝑfect᷒iuſticie poſſeſſor:q̊ recto itinere de die ī diē ſpūali renoua/tione ꝓficiēs iā ꝑfect᷒ſū eiuſdē iuſticie viator:ꝑfect᷒em̄ erat viator:ſꝫ nō dū ip̄i᷒itineris ꝑfectiōe puētor. m Si q̊ mō cō. Quia difficile ē:⁊ ne videat̄ ſuꝑfluū tot pati:cū fidē ⁊ alia bona habeat:ſb̄dit merito ꝓ illa gl'ia tm̄ laboro:qꝛ nō dico q᷒ iam acceperim aliq̊d:qꝛ ſi q̊d gl'ie accepi nihil eſt ad cōꝑationem future.Aut ſi quid accepi vt de cognitione xp̄i:nō dico q᷒ in illa perfectus ſim:et ſi ita de me quid de alijs? Si quo modo comprehendam.Ecce quanta eſt fides que tam grande petit.
n In q̊ et cō.i. ꝑ miſericordiam:ꝑ quam a p̄ñtia dei req̄ſitus:īuēt᷒ ſum.

ſ nō verā ſed: a ſ q̄ timore nō amore ꝟuire fac̄ ſ q̄ manus cōprimit:non animos.
a eccleſiā dei: ſm̄ iuſticiā q̄ in lege a
a ſ clamore de me facto. b ſ hec oīa habui ſed.
eſt ɔuerſat᷒ ſinē q̄rela. Sēd q̄ mi/ b c
ſ añ xp̄ꝫ. ſ vt ſigna ꝟitarē. ſ ſi p᷒ ꝟitarē ſeq̄rer.
b hi fuert̄ lucra:hec arbitrat᷒ſū ꝓ/ d e
ſ quicquid boni eſt deterrentia.
c pter xp̄m detrimēta. Verūtn̄ exi f
ſtimo oīa ḋtrimētū eē ꝓpter emi g h
a ſ xp̄m honorandū.
nētē ſciam dñi mei ieſu xp̄i. Prō/ i
ſ quod plus eſt.
pt̄ quē oīa detrimētū feci:⁊ arbi/ k l
d troꝛ vt ſtercora:vt xp̄m lucrifaciā m
a ſ rōnabiliter attēdenti. b ſ membrū ei chari/tate copulat᷒. ſ h̄ mō pōt eſſe in illo. c ſ q̄ penam timet:nō amat iuſticiā.
e vt ⁊ iuēniar ī illō ñ hēs meā iuſti n o
f ciam q̄ ex lege ē:ſꝫ illā q̄ ex fide ē p
a ſ iuſticia ex fide. b ſ nō ex nobis ⁊ ſi fides ſit noſtra. c ſ valēte.
g xp̄i ieſu:quē ēx ḋo ē iuſticia ī fidē
a ſ ꝑfecte in futuro. ſ h̄ videt̄ dicere de fide non hñte tp̄s oꝑandi q̄ tn̄ ad h̄ valet. ſ .i.ad noſtraꝫ reſurrectionē efficiēdā. b ſ qꝛ reſurrexit ꝓpter iuſtificationē nr̄ām.
h ād ɔg̊ſcēdū illū ⁊ ꝟtutē rēſurrecti q r
ſ ad. ſ .i.ad h̄ vt ſociꝫ xp̄i ſim᷒ ī patiēdo. ſ de fide tp̄s hñte oꝑandi. ſ q̄ ē ꝑ charitatem.
onīſ ei᷒:⁊ ſocietatē paſſiōīſ illi᷒ cō s t
ſ inueniar cū illo ego cōfigura. ſ vt.ſ.moriar ſi op᷒ ſit. ſ imitator mort̄ ⁊ paſſiōis ei᷒. a ſ conrē
figuratus morti eius : ſi q̊uo mō v
ptans ego. ſ xp̄o in aera. ſ verā ⁊ glorioſam.
i occurrā ad reſurrectionē q̄ eſt ex
ſ nō inter mortuos. a ſ ſi q̊ mō:qꝛ nō ē verꝫ qḋ h̄ iam. b ſ aliq̊d gl'ie. ſ virtutē reſurrectionis.
k mortuis. Nōn q᷒ iā āccepēri: aut x
ſ de cognitione xp̄i. ſ incognitione. ſ ꝓficiēdo tēptās. ſ potero ꝑfecte cognoſcere xp̄m que ē
l m iā ꝑfect᷒ ſim. Seq̄ꝛ āt ſi q̊ mō com y z
ſūma btitudo. ſ in eo mō. ſ etiā nunc ſ vt videam ſicut eſt ꝓut ip̄e me videt ſicut ſum. ſ vel vt videam eum in ea claritate in qua appuit mihi in via qñ me cōprehendit.
n prehēdā in q̊ ⁊ comp̄henſus ſum a

a Scd'm iuſticiā q̄ in lege eſt.i.q̄ ē iꝑfecta.nō em̄ iuſtificabat apud deū:ſed apud hoīes: ſic̄ iuſticia politica. ſic̄ declaratū fuit Ro.iij.et.iiij. b Sine q̄rela.i.ſine clamore de me facto ꝓ legis trāſgreſſione. c Sꝫ q̄ mihi fuerūt lucra.ſm̄ eſtimationē meā añ meam cōuerſionē. d Hec arbitratus ſuꝫ. poſt conuerſionem meam.
e Propter xp̄m detrimēta.i. ꝟtutis ⁊ grē impedimenta. qꝛ dicere q᷒ legalia habēt adhuc curſum ſuū:eſt dicere xp̄m nō/dū veniſſe.nā figura ceſſat ad/ueniente veritate. f Verū/tamen exiſtimo omnia.illa legalia. g Detrimentū eſſe.ſa/lutis:ex alia cauſa q̄ ſubdit̄.cū ḋz: h Propter eminentem ſcīam dñi mei.i.ꝓpter euangelicam doctrinam a xp̄o traditā que ſuperueniet omni doctrine alteri:non ſolū phyce:ſed etiaꝫ doctrine veteris teſtamēti: cui comꝑatur ſicut perfectum imꝑ/fecto:nec pōt pure ſeruari cum legalibus. i Propt̄ queꝫ. ſcꝫ xp̄m. k Oīa detrimen/tum feci.i.reputaui. l Et arbitror vt ſtercora. inquinantia ꝑ culpam:ſine qua ſaluari non poſſunt poſt publicationē euā/gelij. m Ut xp̄m lucrifaciā. i.habeam ip̄m in p̄mium.
n Ut ⁊ inueniar in illo. incorporatus ꝑ fidē charitate formatam. o Non habens meam iuſticiam que ex lege eſt.quam dicit ſuam:eo q᷒ fuit nutritus ī illa. p Sed illam que ex fi/de ē chriſti ieſu.que fac̄ dignuꝫ vita eterna. q Ad cogno/ſcendū illū.in p̄ñti per ſpeculū ⁊ in enigmate:⁊ in futuro facie ad faciem. r Et virtutē re/ſurrectionis eius. cognoſcēdo eam vt cauſam effectiuam nr̄e reſurrectionis future.
s Et ſocietatem paſſionis illi/us.in p̄ñti non formidandam: ſed magis amplectendam.
t Configuratus morti eius.i. vt aſſimiler ei in paſſione.⁊ per conſequens aſſocier ei in cor/poris ⁊ anime glorificatiōe. iō ſubditur: v Si quo modo occurraꝫ ad reſurrectionē que eſt ex mortuis:querit ad vitam īmortalē. x Non q᷒. Qm̄ apl's dixit plura de ſe pertinentia ad excellentiam vite. poſſet aliquis credere q᷒ diceret ſe totaliter perfectum quantum ad meritum: quod non eſt verum. quia homo poteſt ſemper creſcere in merito q̄ꝫdiu eſt ī vita preſen/ti.vnde dicit hic Glo. Nemo fidelium et ſi multum proficeret dicat:ſufficit mihi.qui enim hoc dicit:exit de via ante finem.ideo apoſtolus ſe excuſando de modo loquendi premiſſo:confitetur ſe nondum perfectionem aſſecutum dicens: Nō q᷒ iam acceperim:perfectionem meriti. Non em̄ conuenienter poteſt intelligi de acceptione pre/mij : quia manifeſtum erat ad ſenſum q᷒ erat in hac vita multis miſerijs ſubiecta.
y Sequor autem.ipſum chriſtum procedendo ad eum per meritum z Si quo modo comprehendam.i.aliqualiter appropīquem ad perfectionem meriti prout poteſt fieri in vita mortali.
a In quo ⁊ cōprehenſus ſū.i.propter qḋ comprehenſus ſum ad fidē:ſine q̄ īpoſſibile ē placere deo:Heb̄.xj.nec ꝑ ɔñs attigere ad ꝑfectionem

Fratres meriti

a Frēs. Illud qđ dixerat euidenti⁹ aperit: ⁊ q̇d illud ſit qđ nōdum cōprehēdit ſed ſequiꝛ vt cōprehendat: determinat. Et quaſi mirantib⁹ quid dicat cū ait: Nō accepi: nō ꝑfect⁹. Frēs ait: nō arbitror (q̇ me melius noui) apprehendiſſe vnū ſcꝫ.
Pſ.26 Multa q̇dem habeo: ſed nōdū vnū. vñ: Unam petij a. Quid ꝙ agis apl'e. Quid mihi imitādū ꝓponis? inq̇t: Que q̇dē retro ſunt ⁊c. c Unū. Hoc eſt illđ de
Jo.14.a q̇ philippus ait: Dñe oñde nobis patrē ⁊ ſufficit nob.
d Que q̇dē retro. Ambro. Priora acta nō q꞉ mala ſed parua ad meritū ſꝫ ad potiora extenſus: vt ſꝑ ꝓficiat in meli⁹. Ambro. Merita iam p̄terita obliuiſcens ad celeſtia q̄ terrenis p̄ora ſunt tota intentione me extendens. Uel ad futura merita: a quib⁹ ſi ceſſaret: ⁊ p̄terita ꝑderet. Perſequor. Eouſqꝫ donec veniam ad deſtinatū bonū.ſ. f Ad brauiū. qđ ēſt deſtinatū mihi ⁊ ꝓmiſſū a deo: ⁊ ad qđ ꝓpoſui me currere. Et q꞉ ego ita: ꝙ ⁊ vos philippenſes h̄ ſentite: ſed ſe eis cōnūerat dicens: Quicūqꝫ ⁊c. q. etſi h̄ feceritis h̄ dabit vobis de⁹. Qꝛ ſi q̇ mō aliter ſapitis q̄ꝫ ī futuro ſapiendū ſit: q꞉ mō ꝑ ſpeculū videtis: etiā h̄ reuelabit q꞉ clare faciet cog̊ſcere: ⁊ ſe ⁊ alia oīa que modo obſcure videt̃. Ul' etiā h̄ qđ mō al'r ſapit̃ ⁊ đ đo ⁊ de oībus etiā hāc imꝑfectā cognitionē vobis de⁹ per ſpm̄ reuelauit. Uel ita: Si q̇d a.ſ.i.ſi ꝑfecti xp̄i ꝯgnitionē vos hr̄e putatis: ⁊ h̄.i. vos male ſapere. ꝑ miſericordiā reuelabit de⁹. Silr̄ ⁊ de alijs erroꝛib⁹ ꝓ bona vita vos liberabit. Hoc em̄ faciet ſi hūiliter ſapietiſ ⁊ de vobis ſenſeritis. Qui em̄ in pace catholica ꝑmāet Si q̇d aliter ſapit q̄ꝫ opꝫtet: deus hūili reuelabit. Si
Co.4.b aūt illud ſuꝑbus defendit: de⁹ abijcit: q꞉ ſuꝑbis deus reſiſtit: hūilib⁹ aūt dat grāꝫ. vel ita: b Nō arbitror me cōprehendiſſe. h̄ diſtingue: Nō rep̄hendi: Unū. De me vobis aſſero: ꝙ ⁊ ego obliuiſcēs ea que retro ſunt. Ad ea ꝟo q̄ ſunt priora extendens meip̄m ꝑſequor ⁊c. e Extēdens meip̄m. Aug. Extēdebat.n. ſe ad celeſtia ſm intentionē: nō ſm ꝑuentionē: nō ſm app̄henſionē ſic ⁊ nos ne relabamur tꝑalium amore vñ iam tranſiliuimus: nec remaneam⁹ in illis in q̄ iaꝫ venimus: curram⁹ intendamus. In via em̄ ſum⁹ non retro reſpiciamus: ſed in anteriora extēdamur intentione ⁊ deſiderio. Uita xp̄iani boni ſctm̄ deſideriū ē. Qđ aūt deſideras nōdū vides: ſꝫ deſiderādo capax efficieris: vt cū venerit: qđ videas īplearis. differendo em̄ rem ⁊ deſideriū nr̄m extendit deus: deſiderādo extēdit animū: extēdens facit capacē. Deſiderem⁹ ꝙ q꞉ īplēdi ſum⁹. Hec eſt vita nr̄a vt deſiderādo exerceamur. Tantū aūt nos exercet ſctm̄ deſideriū: q̄ꝫtum deſideria nr̄a amputauerimus ab amore ſeculi.
g Suꝑne vocationis.i.eterne vite: ad quam vocat de⁹. ⁊ iō digna res ē ⁊ certa h Quicūqꝫ ꝙ perfecti. Aug⁹. de tri. Q. Nō loq̇r īꝑfectis: q̇ adhuc lacte potanꝛ nō ſolido cibo paſcunꝛ: ſed illis qui intelligunt equalitatē verbi cum patre. Et ſi h̄ ſit vidēt: nō tñ adhuc quō videndū eſt facie ad faciē. Certa em̄ fides vtcū qꝫ inchoat agnitionē. Cogitatio em̄ certa vel ꝑfecta: nō ꝑficiꝛ niſi poſt hanc vitā: cū viderim⁹ facie ad faciē. Hoc ergo ſapiamus vt tutiorē nouerimus eſſe affectuꝫ
Job.3.a vera q̄rendi: q̄ꝫ incognita ꝓ cognitis p̄ſumendi. Sic ergo q̄ram⁹ tanq̄ꝫ inuenturi ſic inueniamus tanq̄ꝫ queſituri: de credendis nulla infidelitate dubitemus: de intelligendis nulla temeritate affirmem⁹. In illis auctoritas eſt tenēda. In his ve
Abac.2.a ritas exquirenda. i Perfecti ſum⁹. Aug⁹. Sciendū ꝙ iuſticia qua iuſtus ex fide viuit. Nunc vera iuſticia eſt. que licet nō īmerito in aliquibus iuſtis ꝓ hui⁹ vite capacitate ꝑfecta dicaꝛ: parua tñ eſt ad illā magnā: quaꝫ cepit equalitas angelorum: quā qui nōdum habebat: ⁊ ꝓpter illam que iam inerat: perfectum: ⁊ ꝓpter iſtam que adhuc deerat: imperfectum ſe eſſe dicebat. At minor iſta iuſticia facit meritum: maior illa premium. Ideo qui iſtam nō ſequiꝛ: illam nō aſſequiꝛ: k Hoc ſentiamus. Qꝛ nōdū ꝑfecti ſumus vt illic perficiamur: q̇ adhuc perfecte
Co.13.c currimus: vt cū venerit qđ ꝑfectū ē deſtrueꝛ qđ ex ꝑte.i. iā non ex ꝑte fit: ſꝫ ex toto: q꞉ fidei ⁊ ſpei res ip̄a q̄ videaꝛ ſuccedet. Charitas ꝟo q̄ ī his maior eſt nō auferꝛ: ſꝫ augebiꝛ ⁊ īplebiꝛ. In qua plenitudine illud p̄ceptū charitatis implebiꝛ
Deut.6.a diliges dñm deū tuū ⁊c. Nā cū adhuc eſt aliq̇d carnalis ꝯcupiſcētie: nō oīno ex tota aīa diligiꝛ de⁹. Caro tūc nō đꝛ cōcupiſcere: niſi q꞉ carnaliter aīa cōcupiſcit: tūc erit iuſtus ſine oī pctō: q꞉ nulla lex erit in mēbris repugnans legi mēt̃. Tunc ꝓrſus toto corde tota aīa tota mente diliget deū: qđ eſt ſūmū p̄ceptū. Cur ꝙ non p̄ciꝑetur hoī iſta ꝑfectio q̄ꝫuis eam in hac vita nemo habeat. Nō em̄ recte curriꝛ ſi q̇ currendū eſt neſciaꝛ. Quō aūt ſciret ſi nullis p̄ceptis oſtenderetur.
l Et ſi quid aliter ſa.i.ſiq̇d melius ad cultū dei excogitaueritis: etiam hoc donū dei eſſe ſciatis: q꞉ hoc reuelabit vobis. Sed ne qua inde p̄ſumptio oriret̃ ſubdit: ad quod peruenimus vt idem ſapiamus: hoc eſt non extra regulam diſcipliē ſapere: ſꝫ qđ cōe ſit ⁊ modeſtū in veritate euāgelica. m Uerūtñ ad. Modi īꝑfecti: mō aliꝛ ſapim⁹ ſꝫ tñ neceſſe ē vt oēs idē de illo ſapiam⁹ ad qđ ꝑuenim⁹ fide et ſcīa: ⁊ oꝑe cōpleam⁹. n Obſeruate. Uult eos eē ſollicitos ne ſubtilitate prauorum

a ſ nō cōprehendi: q꞉ nec arbitror. ſ quicquid
a xp̄o ieſu. Frātres ego me nō arbitror cōmpꝛehēdiſſe† Unū autē
alij putēt de me. a ſ me ſꝫ ꝑſequor nō vtiqꝫ tria vel duo: ſꝫ vnū: qđ vere eſt vnū in quo omnia bōa mō dās obliuioni que retro ſunt.i. terrena q̄ reliq̇
ſ priora mala. ſ dans obliuioni
que q̇dē retro ſūt obliuiſcēs. Ad
ſ celeſtia. ſ toto deſiderio: tota intentione nondum habite rei. ſ premiū. ſ ſcꝫ
ea ꝟo q̄ ſunt priora extēdēs meip̄m ad deſtiatū ꝑſeq̊r: ad brauiū
ſ.i. ad quod in ſupernis dandū vocat me deus per filium ſuum.
ſuperne vocatiōis dei in chriſto
a ſ curſores cōꝑatione alioꝝ. b ſ ꝑfecte currim⁹
ieſu.† Quicūqꝫ ergo perfecti ſumus: hōc ſentiam⁹. Et ſi q̇d aliter
a ſ ꝙ īꝑfecti cōꝑatiōe futuri ⁊ illuc tēdamus.
a ſ nō tm̄ dabit brauiū. ſ vel bir.
ſapitis: ⁊ h̊ vobis de⁹ rēuelauit.
ſ ⁊ ſi aliter: tñ neceſſe eſt. a ſ teneamus id.
Ueruntamen ād quod peruenimus: ūt idēm ſapiamus: et in eadem ꝑmaneamus rēgula. Imitātores mei eſtote fratres: ēt ōbſeruate eos q̇ ita āmbulāt ſic habetis fōrmā nr̄am. Mūlti eni āmbulant
a ſ ſcꝫ. b ſ de illo. ſ credendo.
ſ ⁊ ſic reuelabit deus quod aliter ſapim⁹. a ſ fidei: doctrine ⁊ vite. ſ rectitudine viuendi. b ſ vt ſicut ego credo doceo oꝑor ita ⁊ vos faciatis. ſ ⁊ in his ſcꝫ fide ⁊ regula viuendi.
a ſ ⁊ ſi p̄ntem nō habeatis mihi ſil'es imitamini b ſ diligenter inſpicite.
a ſ imaginē vite nr̄e. b ſ eos q̇ ita: multi em̄ aliter. ſ nō ſentiētes nobiſcū de legis abolitione ſed legē cū euāgelio eſſe tenendā p̄dicantes.

meriti. a A xp̄o ieſu. q̇ me vocauit ad fidē ip̄aꝫ actualiter īpugnātē. ꝓpꝛ quod hec vocatio đꝛ cōprehēſio h̄: ſic cōprehendiꝛ aduerſarius in bello ⁊ ſibi ſbijcitur. b Frēs ego me nō arbitror cōprehēdiſſe.i. ad ꝑfectionē meriti ſimpliciter perueniſſe. c Unū aūt. ſupple ē qđ de me aſſero. d Que q̇dē retro ſunt obliuiſcēs i. legalia ⁊ terrena q̄ dimiſi. e Ad ea ꝟo q̄ ſunt p̄ora.i. celeſtia bona q̄ ſunt priora terrenis dignitate ⁊ duratione. bonum em̄ qđ expectaꝛ in celeſtibus eſt ipſe deus. f Extēdēs meip̄m. ꝑ conatum liberi arbitrij ī augmētum meriti. † De peni. diſ.2.c. pennata.
g Ad deſtiatū ꝑſequor.i. ad p̄miuꝫ mihi a deo ordinatū finaliter cōſeq̄ndū. iō ſubditur: h Ad brauiū ſuperne vocationis dei in xp̄o ieſu.i. per ieſum xp̄m ꝑ quē tanq̄ꝫ ꝑ mediatorē vocamur ad celeſte premiū. Uel: In xp̄o ieſu. q꞉ in ip̄o cōſiſtit btītudo. nā btī reficiunꝛ interius in aſpectu ſue deitatis: ⁊ exterius in aſpectu ſue humanitatis: ſm ꝙ dicit Aug⁹: ſuper Joh. i Quicūqꝫ ꝙ ꝑfecti ſum⁹.i. in ſtatu ꝑfectionis: cuiuſmodi erat paulus ⁊ alij apl'i ⁊ doctores ⁊ curati. k Hoc ſētiamus.ſ. ꝙ null⁹ noſtrū eſt ſimpl'r ꝑfect⁹ in via. † .16.q.1.c. hinc eſt.§.h̄ idem. l Et ſi q̇d aliter ſapitis. Hoc exponitur dupliciter. Uno modo in malo ſic: Et ſiquid aliꝛ ſapit̃. tenēdo ꝯriū. m Et h̄ vobis de⁹ reuelabit.i. manifeſte vobis oñdet nō eē veꝝ in iudicio: vel aūt ꝑ grāꝫ ſuā ab errore voſ reuocādo. Alio mō in bono ſic: Et ſi q̇d aliter ſapitis.i. ſi quid aliud ꝑtinens ad cultū dei ⁊ ad ꝑfectionis ſtatū vos cognoſcere contigerit. Et hoc vobis deus reuelabit. q.d. ſciatis ꝙ h̄ nō ꝓuenit ex intelligentia vr̄a: ſꝫ ex reuelatione diuina: ⁊ hec expoſitio videꝛ magis conſona lr̄e ſequenti. cuꝫ dicitur: n Uerūtñ ad qđ ꝑuenimus.i. q̄ꝫtum ad veritatē quā circa p̄dicta iam ꝯſ̊guimus. ſupple neceſſe eſt: o Ut idē ſapiam⁹. in mente. p Et in eadem permaneamus regula. in opere: vt nullum ſit ſciſma ī corꝑe eccleſie. q Imitatores mei. Poſtq̄ꝫ apl's ꝓpoſuit ſe in exemplū. hic conſequenter inducit philippēſes ad eū imitandū. d. Imitatores mei eſtote. in p̄dictis. r Et obſeruate eos.i. attendite diligenter: vt vos eis conformetis. s Qui ita ambulant. de ꝟtute ī ꝟtutē. t Sicut habetis formam noſtram. viuendi vobis traditam exemplo verbo ⁊ ſcripto. v Multi enim ambulāt. via peruerſa.

uor capiant. a Inimicos crucis. Qui carnis obſeruãtias inducũt: crucẽ ſuperfluam aſſerunt.
b Quor deus vẽ. Auguſti. Ambro. Quaſi in eſca ſalus ſit vt de⁹ ſit vẽter: ⁊ gloriant in pudendis circũciſis qđ eſt terrena ſape. Quor de⁹ vẽ. eſt. Quia q̃cq̃d faciũt ꝓ ventre faciũt. Uel eſcas q̃ vẽtris ſunt faciũt deũ dũ eas iuſtificare homĩes dicũt: ⁊ glia eor in talib⁹ eſt. vnde confundi et erubeſcere pñt: dũ ꝑ aĩalia ſe iuſtificari dicũt. Uel glia eor tꝑalis ꝑducet eos ad ↄfuſionẽ eternã. Illi tam praue ambulãt: ſ; nr̃a cõuerſatio eſt in celis. i. ⁊ viuendo ⁊ intelligẽdo ſim⁹ ſil'es angelis. Propť qđ i. ꝑter cõmoda q̃ iam habemus etiã dñm expectamus. Ca.IIII
c Itaq; fratres ⁊c. Gaudiu; ⁊ corõa. i. ꝑ q̃s ⁊ in pñti letificor: ⁊ in futuro coronabor. diſcipulis eñ in agone victorib⁹: dignus erit corona magiſter.
d Euchodiã rogo. Oẽs moneo: ſ; ſpẽaliter euchodiã ⁊ ſynticem: q; he religioſe: ꝑdicatores ſuſcipe ſolebãt. e Nomina. Quia diſcreti ſunt meriti diuerſas mãſiones habebunt in eťna domo. vnde
Joh.14.a In domo pr̃is mei manſiones ſunt multe.
f Libro vite. Predeſtinatio in q̃ oẽs ſaluãdi ꝑdeſtinati ſũt. G. Nolite o philippẽſes grauiť ferre q̃ oẽs vos in ep̃la mea ſingillatim nõ nominaui: q; ⁊ ſi in ea nõ eſtis ſcꝑti in libro tñ vite ↄtinemini.
g Gaudete. Ambro. Letat⁹ ĩ fide eor ⁊ operibus ap'lus vt alacriores ſint: optat in h̄ ſtudio ꝓficientes gaudere in dño et id iterat: vt ſe ĩ eis vere gaudere oſtendat. Gaudete in dño. i. in v̄itate non in iniq̃tate: in ſpe eťnitatꝰ nõ in flore vanitatis.
Gaudete. Q. q; eorum noĩa ſũt ĩ libro vite. Et vt idẽ vobiſ certiſſime credatur. Gaudete in dño. i. oẽ bonũ vr̃m gaudẽdũ ẽ ſtatuite ĩ dño: nõ ex̃. Et h̄ a do neceſſariũ vob ẽ q̃ iteru; dico. Gaudete ĩ dño: ñ vt q̃dã alia ſemel: q; h̄ ẽ modeſtia ⁊ rect⁹ mod⁹ vt ĩ domino ſit oẽ gaudiũ: ⁊ h̄ ꝑ vos addiſcãt alij. vel modeſtia ĩ oĩb⁹ fidelib⁹ ⁊ infidelib⁹ vt imiteť ne poſſint reꝑhẽdere. Et q; dñs.
h Prope ẽ. i. pat⁹ dare q̃cq̃d

ſ dum pñs eram.
quos ſepe dicebã vobis. Nũc a b
a ſ tũ ꝓ illor ꝑditione: tũ ꝓ ſimplicium ſubuerſione.
a aũt ⁊ flẽns dico inimicos cru c d
ſ eſſe ſ in fine cor erit eterna pẽa.
cis xp̃i: quor finis interitus: e
ſ Aug⁹. h̄ ab hoĩe coliť qđ p̃ ceterꝰ diligit.
b †quor deus vẽter eſt: ⁊ gloria f g
a ſ vel in pudẽdis cor circũciſis. ſ in terrenis nil niſi qđ vident intelligunt.
in cõfuſione ipor: q̃ terrena h i
ſ ⁊ ſi adhuc in terra ſumus.
ſapiunt. Noſtra aũt conuerſa k
ſ vbi ſpes noſtra.
tio in celis eſt. Unde etiã ſal l
ſ aĩarũ iã: q̃ñq; etiã corpor. ſ venturum.
uatorẽ expectamus dominũ
a ſ q̃ſi h̄ de eo expectam⁹ q̃ ſicut iã reformauit aĩas reformabit ⁊ corꝑa ſil'cũ aĩabus cũ
nr̃m ieſum xp̃m: q̃ reformabit m
ſcđa; ſtolã dabit. a ſ qđ ꝑ mortẽ ĩ puluerẽ ⁊ vermes humiliatur. ſ deiectionis. b ſ .i. aſſimilabimur corꝑi illius in claritate quam habuit in tranſfiguratione.
cõrpus hũilitatis nr̃e: ↄfigura n o
a ſ qđ poteſt q; oĩa ſibi ſubijcit. ſ potentia; operandi qua ſibi ſubijcit omnia.
tũ corꝑi claritatꝰ ſue ſm õꝑatio p q r
onẽ virtutis ſue q̃ poſſit etia;
ſ nõ ſolũ corpus reformare.
ſubijcere ſibi oĩa.

Ca.IIII

ſ quia reformabit.
Itaq; frẽs mei chariſ s
a ſ quos videre multum deſidero: vel qui me deſideratis.
ſimi: ẽt deſideratiſſi
ſ q̃ eſtis. ſ de quor fide ⁊ oꝑe gaudeo. ſ in
mi gaudiũ meũ ⁊ corona mea t v
futuro. ſ ſicut me vel mihi ſil'es ſtare ſcitis vel ſicut mõ eſtis ⁊ tunc eritis chariſſimi.
b ſic ſtate in dño chariſſimi. Eu x y z
ſ q; plus de ea timeo.
chodiã rogo ⁊ ſynticẽ deꝑcor
a ſ qđ dico: nõ aliud q; h̄ eſt in dño.
b ſ .i. ſm dñm. ſ alios.
idipſũm ſaꝑe in dñõ. Etia; ro a
ſ o. ſ proprium. a ſ coadiutor in euãgelio ꝑdicãdo. b ſ confortando.
go ⁊ te germãe cõpãr: ãdiuua b c
ſ premoratas mulieres. ſ miniſtrando mihi neceſſaria.
illas que mecum laborauerũt d
a ſ etiam cum iſtis laborauerũt miniſtrando etiam eis neceſſaria.
in euangelio cũm clemente ⁊ e
ceteris adiutoribus meis: q̃r f
a ſ .i. merita ⁊ premia quia veritatẽ tenent. ſ in domo patris mei manſiones multe ſunt ſ predeſtinatione dei. b ſ dixi ſtate ⁊ etia; gaudete.
e f noiã ſunt in libro vite. Gaũde g
a ſ nõ ĩ ſeculo in quo gaudent qui de impunitate nequitiarum letantur.
te in dõmino ſemper: iterum h
a ſ rotionabilis conuerſatio.
g dico gaudete. Mõdeſtia ve i k
a ſ exemplo eorum alios vult acquiri.
ſtra nõta ſit omnibus homi l
b nibus. Dominus prope eſt. m

a Quos ſepe dicebã vobis. cũ eſſe; pñs vobiſcu;. b Nunc aũt ⁊ flens. ꝓ culpis eor. c Dico. ſupple eſſe. d Inimicos crucis xp̃i. q; ↄriať eor carnalitati. e Quor finis interitus. ſ. eternus.
f Quor deus venter eſt. q; ſtudẽt ei ſatiſfacere ĩ oĩbus. g Et gloria. de tali carnalitate. h In cõfuſione ipor. i. erit eis confuſibilis i Qui terrena ſapiunt. tm̃mõ ⁊ nõ celeſtia. k Nr̃a aũt conuerſatio in celis eſt. ꝑ ſpem charitate formatã. q; ſicut dicit Aug⁹. aĩa q̃ eſt ꝑncipalis pars homĩs: verius eſt vbi amat q̃; vbi animat. ⁊ qm̃ poſt iudiciũ ſancti erũt in celis: nõ ſolũ in aĩa ſic mõ: ſed etiã in corꝑe glorioſo. iõ ſequiť: l Uñ etiã ſaluatorẽ expectam⁹. vẽturũ ad iudiciũ. m Qui reformabit corpus. in generali reſurrectione. n Humilitatis nr̃e. nã mõ nobis eſt hũiliationis occaſio: eo q̃ eſt corruptibilie et putrefactibile: ⁊ corrodeť vermibus: ⁊ in cineres reſolueť. o Configuratũ. tunc. p Corꝑi claritatis ſue. q; ſctĩ reſurgent in corꝑe glioſo: ſicut et chriſt⁹ vna aũt dos glorioſi corꝑis eſt claritas. ſicut dictum fuit. j. Cor. xv. Et qm̃ hec reſurrectio fiet virtute dei infinita: ſicut ⁊ creatio. iõ ſubdiť: q Scđm oꝑationem. i. virtutẽ oꝑandi. r Qua etiã poſſit ſbijcere ſibi oĩa. ꝑ creationẽ eñ oĩa ſibi ſunt ſubiecta. quia de nihilo facta. ⁊ niſi ↄſuarent a deo: oĩa in nihilum redigerentur. Ca.IIII
s Itaq; frẽs mei chariſſimi. Poſtq̃; ap'lus philippenſes cautos reddidit. h̄ ↄñr ad eor conſolationẽ ſe cõuertit. Et diuidiť in duas parteſ. q; ꝑmo eos cõſolatur. ſcđo de eor liberalitate gratulať. ibi: Gauiſus ſum. Prima in duas. q; ꝑmo firmat eos ꝑ patientiã. ſcđo ꝓuocat ad ſpũalem leticiã. ibi: Gaudete in dño. Prima adhuc in duas. q; ꝑmo facꝰ qđ dictũ eſt ꝑ ſeipm̃. ſcđo ꝑ amicũ. ibi: Etiã rogo. ſicꝰ eñ dictũ fuit. ſ. j. ca. philippenſes ꝓ xp̃o fuerant in tribulatione. iõ indigebant ↄfortatione quã eis exhibet ap'ls. ꝑmo generaliter. d. Itaq; frẽs mei chariſſimi. i. mihi iuncti dilectione ſpẽali. Et deſideratiſſimi. q; deſiderabat eos videre adhuc corꝑaliter in via: ⁊ eternaliter in patria. t Gaudiũ meũ. de vr̃o ꝓfectu. v Et co. mea. doctoribus eñ debeť glia ſpẽalis q̃ a ſctĩs đr aureola. x Sic ſtate. firmi ↄ tribulationes hui⁹ mũdi. y In dño. ita q̃ ab eo nullo mõ euellamini. ſcđo ↄfortat duas ꝑſonas ſpẽaliter. d.
z Euchodiã rogo ⁊ ſyn. de. id. ſa. in dño. i. firmiť ſtare. due erãt matrone q̃s ap'ls ſpẽaliter cõfortat. tum ꝓpter fragilitatẽ ſexus: tum q; miniſtrauerãt neceſſaria ſibi ⁊ alijs ꝑdicatoribus: vt oñderet ſe gratum.
a Etiã rogo. h̄ ↄñr cõfirmat philippenſes ꝑ amicu; de hoc deuote rogans eũ. dicens: Etiã rogo ⁊ te germane. nomen ꝓpriũ eſt. b Compar. i. coadiutor meus. in ꝑdicatione. c Adiuua illas. ſ. mulieres dictas tuis ſermonibus cõfortando. d Que mecũ labo. in euãge. i. in ꝑdicatione euãgelij neceſſaria miſtrãdo: ⁊ nõ ſolũ mihi: ſ; ⁊ ſocijs meis. de q̃b⁹ ſbdiť
e Cũ clemente ⁊ ceteris adiutoribmus eis. in predicatione. f Quor noĩa ſunt in li. vi. eſt aũt liber vite idẽ q̃ ꝑdeſtinatio diuina. q̃ đr liber eo q̃ in mente diuina nũer⁹ elector eſt firmiter deſcript⁹ vl' diſpoſitus: ⁊ hec eſt deſcriptio ſimpl'r. Q; aũt illi ibi eſſent ſic ſcripti. forſitan ap'ls habuit ꝑ diuinã reuelationẽ. Alio mõ đr aliquis ſcriptus in libro vite ſm pñtẽ iuſticiã a qua tñ contingit aliqñ decidere. ⁊ hec eſt deſcriptio ſm quid. ap'ls aũt ꝑ bona opera iſtorum que videbat: eſtimare debebat q̃ eſſent in grã. ⁊ ſic loquitur in ꝓpoſito: niſi per reuelationẽ habuerit q̃ eſſent ſimpl'r ſcripti in libro vite. g Gaudete. h̄ ↄñr inducit philippenſes ad ſpũalem leticiã. ⁊ ſcđo ad boni operis perſeuerantiã. ex quibus oriť hec leticia. ibi: De cetero frẽs. Circa primũ dicit: Gaudete in domio. nõ in mũdo. h Semper. actu vel habitu.
i Iter dico gaudete. ad maiorem inductionem.
k Modeſtia vr̃a. in ↄuerſatione ⁊ vita. l Nota ſit oĩ. ho. vt boni meliores fiãt exemplo vr̃i. ⁊ mali ad bonum conuertantur.
m Dñs ꝓpe eſt. ad vos remunerandum. ⁊ quia nimia ſollicitudo temporalium impedit ſpirituale gaudium. ideo ſubditur:

† Ro.16.

Nihil ſolliciti

q̇cq̇d opus eſt in ſpūalibus vel tp̄alibus:de nulla re ſitis ſolli/
citi ⁊ timidi. Sꝫ petitiones de his q̄ vultis īpetrare. b Inno
teſcant.i.ſint ita vehemētes nō tepide vt ad deū ꝑueniāt.i.cō/
pleāt. a Sꝫ ī omni. Orō ⁊ obſecratio cōiter ꝓ ſe vl' alijs
de q̇buſlibet. Petitio de rebꝰ noīatim neceſſarijs.
Innoteſcant. Hec noticia aſſiduitate
fit: ⁊ vigilātia orōnis. Tūc demum pax
cuſtodit corda in xp̄o: ħ ideo dicit: quia
qui cū deo habet pacē: nō timet mētem
aduerſam. c Apud deū. Uel angeꝫ
q̇ deo eas offerūt. Uñ: Cū oraretis orō/
nē vr̄am obtuli apd̄ deū. Uel nobꝫ īnote
ſcant apd̄ deū ꝑ tolerantiam: nō apd̄ ho
mines ꝑ iactantiā. Apud deū. Augꝰ
de grā noui teſta. Nō dicit angelꝰ orō/
nes nr̄as offerre deo: quaſi deꝰ tūc noue
rit quid velimus vel quo indigeamꝰ: q̇
oīa anteq̄ꝫ fiant ſicut ⁊ poſtq̄ꝫ facta ſunt
nouit. Sed d̄r neceſſe habet rōnalis cre
atura obtꝑans deo tp̄ales cauſas ad et̄
nam veritatē referre: ſiue petēdo q̇d er/
ga ſe fiat: ſiue cōſulendo quid faciat. In
q̇ ⁊ cōteſtat̄ ꝙ nō ſit bonū q̇ btā fiat: ſed
illud incōmutabile: cuius ꝑticipatione
etiā ſapiens efficit̄. Idē. xv. de trinita.
Ad oīa q̇ppe ſciēda deo ſufficit ſua ꝑfe/
ctio: habet tñ nūcios.i.angelos: nō ꝙ ei
q̄ neſciat annunciēt. Nō em̄ ſunt vlla q̄
neſciat: ſꝫ bonū eoꝝ ē de oꝑibꝰ ſuis eiꝰ
ꝯſulere v̇itatē. d Et pax dei.i.deꝰ q̇
eſt pax ſūma: q̄ nec cogitari poteſt: ⁊ id̄o
ex̄ eū nullo opuſ eſt. e Exuꝑat oēm
ſenſum. Noſtrū: nō eoꝝ q̇ ſemꝑ vident
faciē patris. Uel pax qua ip̄e deꝰ pacatꝰ
eſt ſuꝑat oēm ſenſum p̄ter ſuum: Quia
nec nos ſic poſſumꝰ noſſe nec vlli āgeli.
f De cetero. Hactenus cōtra ꝑſecuto/
res ⁊ cōtra pſeudo p̄dicatores monui.
De cetero aūt in ꝯcluſione q̄ ad ꝑfectio
nem ſunt exponit. g Quecūq̄ꝫ iu/
ſta. Iuſta ad ꝓximū. Sancta in propria
vita: ⁊ vt minꝰ dicat̄: quecūq̄ꝫ ſunt ama/
bilia.i.amari digna vt modeſtus inceſtꝰ
humilis ſermo: ⁊ hmōi: ⁊ quecūq̄ꝫ ſunt
bōe fame: q̄ꝛ ita decet eſſe ſctōs ⁊ iuſtos
vt de his nō habeat̄ mala opinio: ſꝫ bo/
na: vt ꝓſint. Que bone fame dico ſiqua
v̇tus ī eis eſt vel laus diſciplīe xp̄iane.
Nō ei curāda ē bona fama de viribꝰ vel
ſcīa mūdi: Uel alijs ſcl'aribꝰ. Uel ita di
ſtingue: Ut ħ.ſ. Si q̄ laus referat̄ ad fa/
mā. Et illud ſiq̄ virtus referat̄ ad alia p̄
dicta. Hoc mō: Cogitate quecūq̄ꝫ ſūt ve
ra ⁊c̄. Si qua virtus eſt in eis. Et cogita
te quecūq̄ꝫ ſunt bone fame. Siq̄ laus di
ſcipline eſt in eis. h Quecūq̄ꝫ bo.fa.
Augꝰ. Nobis vita nr̄a: alijs bōa fama
neceſſaria eſt. Nā q̇ſq̇s a flagitioꝝ cri/
minibus vitā ſuā cuſtodit: ſibi bñfacit.
Quiſq̇s aūt famā: etiā in alios miſeri/
cors eſt. i Gauiſus. ħ cōmemorat ꝙ
ſibi ſepe neceſſaria miſerant vñ alacrita
tem ſuā ꝓpenſiorē factā oñdit: q̄ꝛ ī quo
negligentes facti fuerant: adhibita ſolertia iterarunt: vt memo
res facti apoſtoli ſui fructus emitterent in horreo celeſti condē/
dos. k Aliquando. Aliquo tempore: quia non omni potue
runt. Refloruiſtis. miniſtrando mihi neceſſaria: que miniſtra
tio dicitur flos: quia inde fructus vite eterne prouenit.
l Pro me. Quia mihi prodeſt veſtra compaſſio. Ne autem vi
derentur aliqua mala cauſa intermiſiſſe: addit: modo reflorui/
ſtis: ſed ante eratis occupati: ⁊ impediti aliquibus aduerſis.
m Non quaſi ⁊c̄. Non propter ſe: ſed profectu eorū gaudet.
n Scio ⁊ humiliari ⁊c̄. Gregꝰ. Qui penuria non frangitur: a
gratiarumactione nō retrahitur: Qui rerum temporalium de/
ſiderio ñ accēditur: ſcit hūiliari.i.īopiā pati. o Abūdare. ſati
ari Eſurire. q̇ acceptꝭ rebꝰ ñ extollit̄: q̇ eas ad viſū vane gl'ie nō
ītorquet: q̇ ſolꝰ nō poſſidet: qd̄ accepit: ſꝫ cū īdigētibꝰ miſericor
dit̄ diuidit: ſcit abūdare: Qui acceptꝭ alimētꝭ nō ad ingurgita/
tionem.

a ſ ſine mūdi ſollicitudīe ꝓmiſſa dei p̄ oclīs hēte
a Nihil ſolliciti ſitis: ſed in omni a b
a ſ q̄ cōiter. b ſ q̄ cū adiuratiōe. c ſ q̇ vult
alia impetrare: gratis ſit de p̄teritis.
orōne ⁊ obſecratiōe cum grāarum
b actiōe: petitiones vr̄ę īnoteſcāt c
ſ nobis eſſe. a ſ vos moneo vt petatis ⁊ deum
ſine q̄ hūanis labor inutilis ē oro vt p̄ſter effectū
c d e apd̄ deū. Et pax dī q̄ exuꝑat oēm d e
ſ intellectū. a ſ volūtates ⁊ itellectꝰ vt nihil ex
tra xp̄m appetatꝭ vel intelligatis.
ſenſū cuſtodiat corda vr̄a ⁊ itelli/ f
a ſ hucuſq̄ꝫ monui ad tolerantiā ⁊ ad cautelam
ſ moneo vos ad hec.
f gētias veſtras in xp̄o ieſu. Dē ce g h
a ſ q̄ ad verā fidē ſunt: tum q̄ꝛ in eis veritas tum
q̄ꝛ ꝑ ea pudicitia ſeruatur cū deo.
tero fratres q̄ecunq̄ꝫ ſunt vera:
g quęcūq̄ꝫ pudica: quęcunq̄ꝫ iuſta i k
h quęcūq̄ꝫ ſctā: quęcūqꝫ amabilia l m
q̄cunqꝫ bonę famę. Si qua virtꝰ n o
ſ ħ ad alia. ſ ħ ad famā. b ſ q̄ ad ꝑfectionē ꝑti
ſiq̄ laus diſciplinę: hec cogitate: p q
nent. ſ ī memoria verſare. a ſ oīa. b ſ me do/
cēte. c ſ vt digna teneri. d ſ itē ideo cogitanda
quę et didiciſtiſ ⁊ accepiſtis: ⁊ au r s t
q̄ꝛ hec audiſtis ⁊ vidiſtis in me eſſe. ſ ab alijs
ſ per vos. ſ eſſe.
diſtis: ⁊ vidiſtis in me. Hec cogi/ v x
a ſ nō ſolū cogitate: ſed ⁊ actu implete: ⁊ deꝰ erit
adiuuans hec facere. ſ dator.
tate ⁊ agite: ⁊ deus pacis erit vo y z
a ſ ad futura hortor: de p̄teritis aūt q̄ memorare
valet ad incitationē. ſ q̇ ħ fecit: nō ī dono.
i biſcū. Gauiſus ſum aūt ī dn̄o ve/ a
ſ poſt multa tp̄a. a ſ ſicut olim. vel repullula/
ſtis a ſiītudine arboꝝ: q̄ꝛ ſterilitate aruerāt ⁊ q̄ſi
marcuerant. ſ miniſtrantes mihi.
k hemēter: qm̄ tādē aliqñ refloruí/ b
a ſ ad vtilitatē meā. b ſ ita vt ſentiretis qd̄ me
ꝑurgebat ſicut olim. ſ miſericordia cōpaſſione.
l ſtis pro me ſentire ſicut ⁊ ſentie/
ſ ꝙ gauiſus.
m batis. Occupati aūt eratis. Nō c d
ſum. a ſ q̄ſi ꝓ rebus penuriam cōſolantibus.
q̄ſi propter penuriam dico. Ego e f
ſ in cōſuetudine habui. ſ cōtentus his.
eni didici in quibꝰ ſufficiens ſum g
ſ ſꝑ. ſ q̄ꝛ. a ſ q̄ꝛ ide nō frāgor. b ſ q̄ꝛ inde nō
erigor.
n o †Scio ⁊ humiliari: ſcio ⁊ abūdare h

a Nihil ſolliciti ſitis. ſuꝑflue: nā oꝑtet ſollicitari de ne/
ceſſarijs. aliter videret̄ tentatio dei. b Sꝫ in oī orōne
⁊c̄. ħ ponunt̄ q̄ttuor orōnis ꝑtes. oꝑtet em̄ in orādo primo
ad deū accedere ꝑ mentis eleuationē. ⁊ ħ vocat̄ orō que ē
aſcenſus mentis in deū. ſcd̄o req̇rit̄ aliq̇d determinate pro
ponere. ſaltē v̇bo mentali. ⁊ ħ vo/
cat̄ petitio. ꝓpter ħ d̄r hic:
c Petitiones veſtre innoteſcant
apud deū. aliq̇d determinate ꝓpo
nens. tertio ꝙ proponens ſe diſpo/
nat vt exaudiri mereat̄. ⁊ hoc voca
tur grāarumactio. per ħ em̄ ꝙ aliq̇s
gratū ſe oſtendit de bñficijs acce/
ptis meret̄ recipe potiora. quarto
ꝙ exp̄mat illd̄ per qd̄ orō fit exau/
dibilis ex parte dei. qd̄ eſt eius ſan
ctitas. ⁊ ħ vocat̄ obſeruatio ſic̄ cuꝫ
dicimꝰ: Per natiuitatē tuā libera
nos dn̄e. ⁊ ꝓpter ħ in orōnibꝰ ec/
cleſie ponit̄ in fine: ꝑ dn̄m nr̄m ieſū
xp̄m ⁊c̄. d Et pax dei.i.deꝰ qui
eſt pax vel quies mentis.
e Que exuperat oēm ſenſum. eo
ꝙ eſt ab oī intellectu creato incom
prehenſibilis. f Cuſtodiat cor
da veſtra.i. volūtates veſtras ī bo
no: q̄ dicunt̄ corda. q̄ꝛ ſic̄ cor mouet
alia corꝑis mēbra: ſic volūtas mo/
uet alias aīe potētias ad actꝰ ſuoſ.
g In xp̄o ieſu.i.ꝑ ieſum xp̄m. qd̄
aūt ſubditur in aliq̇bus libris: Do
mino nr̄o: nō eſt de textu. nec hr̄ in
libris correctis. h De cetero.
ħ inducit philippenſes ad boni cō
tinuationē ⁊ augumentationem. d.
De cetero frēs q̄cūq̄ꝫ ſunt vera ſi/
ne falſi admixtione. i Que/
cūq̄ꝫ pudica. ſine laſciuie diſſolutio
ne. k Quecūq̄ꝫ iuſta. erga pro
ximuꝫ. l Quecunq̄ꝫ ſctā. circa
cultū diuinū. m Quecūq̄ꝫ ama
bilia. deo ⁊ hoībꝰ bonis. n Que/
cūq̄ꝫ bone fame.i. digna bōi noīs.
o Si q̄ v̇tꝰ. moralis ⁊ ītellectuaꝫ.
p Si q̄ laus diſcipline.i. diſcipli/
na moꝝ laudabilis. q Hec co/
gitate. freq̄nter meditādo.
r Que ⁊ didiciſtis. ꝑ meā doctri
nā. s Et accepiſtis.i. accepta/
ſtis tāq̄ꝫ digna teneri ⁊ ſeruari.
t Et audiſtis. ab alijs p̄dicatori/
bus veris. v Et vidiſtis ī me.
q̄ nō ſolū verbo: ſꝫ etiā facto predi
caui vobis: x Hec agite. ⁊ non
ſolū cogitate. y Et deꝰ pacis.i.
dator vere pacis. ſ. interne ⁊ ſuꝑne.
z Erit vobiſcū. ꝑ grām in preſen
ti ⁊ gloriā in futuro. a Gaui
ſus. hic conſequenter apoſtolus de
libalitate philippenſium gratulat̄
magis tamen ꝓpter eoꝝ meritum
q̄ꝫ propter vſum proprium. dicens:
Gauiſus autem ſum in domino ve
hementer: id eſt valde. b Qm̄ tādem aliquando
refloruiſtis ⁊c̄. loquitur de ipſis per ſimilitudinem arbo/
ris que videtur arida ⁊ poſtea reuireſcit ⁊ floret ſm̄ reuo/
lutionem temporis. ſic philippenſes primo miniſtrauerāt
apoſtolo neceſſaria. poſtea ceſſauerunt per tempus. et de/
inde iterum ſibi miſerunt exenium pro ſuis neceſſitatibus
Conſequenter excuſat ceſſationem intermediam dicens:
c Occupati autem eratis: Id eſt impediti prouidere
mihi: eo ꝙ tribulationem incurrerant.
d Non quaſi propter penuriam. ſcilicet meam.
e Dico. ꝙ gauiſus ſum vehementer. ⁊ ſubdit cauſam:
f Ego enim didici: id eſt conſueui. g In quibus
ſufficiens ſum: Id eſt illis que habeo contentus eſſe.
h Scio ⁊ humiliari. quia non frangor per impatientiam.
Scio ⁊ abundare. quia inde non erigor per ſuperbiaꝫ.

B

C

† 41. diſ. c. qd̄ dicit in fine.

G tionē virtutiſ:nec plus carni tribu
it ꝙ̄ neceſſitas petit:ſcit ſatiari.
Qui alimentoꝝ inopiā ſine mur/
muratione tolerat:nec pro neceſſi
tate victꝰ agit aliq̊d.vñ aīa peccati
laqueū incurrat: ſcit eſurire.
a Cōicātes tri.mee.Augꝰ.Inde
gaudet:inde paſcit̄:q̄ illi bñfecerīt
nō q̄ eiꝰ anguſtia relaxata eſt.
b Nō q̄ q̄.⁊c̄.Augꝰ.Datum eſt
res ipā q̄ daī vt munꝰ:cibꝰ potus:
⁊ hmōi.Fructꝰ āt opa bōa: ⁊ recta
volūtas datorꝫ.vñ dn̄s ī euā.ñ ait
Mat.10.d ſimpliciter:Qui recipit iuſtū vel
ꝓphaꝫ:ſꝫ addidit:ī noīe iuſti vel
ꝓphē.Suſcipe eñ ꝓphetā vel iu/
ſtū:datū ē.In noīe iuſti vel ꝓphē
h facere fructꝰ eſt.Heliā pauiſſe le
gunt̄ coruꝰ ⁊ vidua. Sꝫ per coruū
q̄ non noīe iuſti:dato paſcebatur.
Per viduā fructu q̄ ſciebat ꝙ ho/
minē dī paſceret. c Sꝫ req̊ro.
D i. bonā ⁊ rectā volūtatē bone opa
tioni adiunctā. Nō eñ tā gaudet
ſubuētū eē ſue neceſſitati:ꝙ̄ illoꝝ
ꝯgratulat̄ fecunditati. d Uel
fru.ab.i.vt fructꝰ iuſticie vr̄e abū/
dās ſit:cum rōnē deo reddideritis
de factis vr̄is. e In odoreꝫ ſu/
auitatis.Que placēt deo vt odor
ſuauiſſimꝰ.Cōpant̄ eñ orōni q̄ ē ī
Luc.11.f cēſū dei.vñ dr̄:Date elemoſynā:⁊
ipā orat ꝓ vob ad deū. f Im/
pleat oē deſide.Nō ī terrenis:ſed
in gl'ia. Uel gl'ia xp̄i ē iplere de/
ſideria ſctōꝝ:vel vt ipē idē ſit glo/
rioſus. Finit epl'a ad Coloſſen/
ſes. Incipit argumentum.
C Oloſſenſes.Sunt aſiani.
Quibus nō ipē apl's predi
cauit:ſꝫ eiꝰ diſcipuli archip
pus ⁊ epaphras. Archippus x̄o ī
eos miſterium accepat.Epaphras
aūt ex eis oriūdus ab apl'o inſtru/
ctꝰ:doctrinā archippi confirmaue
rat.Supuenīētibꝰ aūt pſeudo apo
ſtolis ⁊ carnales obſuātias predi
cātibꝰ:dubiū erat q̊bꝰ potiꝰ creden
dū eſſet.vñ Paulꝰ cuiꝰ auctoritas
celebris erat:q̄ſi mediuſ iudicat q̄
ps potiꝰ ſit tenēda.Deſcribit autē
xp̄m ⁊ eiꝰ bñficia:quō eſt ſufficiēs
ad oīa.Carnalia x̄o ꝓſus impro/
bat vt deīceps ſincere fidem xp̄i te
neāt.Inſtruit etiā moralit̄ confir/
mans q̊cq̊d illi docuerāt.Et eſt in
tētio eiꝰ in hac epl'a ꝯfirmare coloſ
ſenſes ī eadē fide ⁊ doctrīa:quam
a diſcipul' eiꝰ acceperāt:⁊ nō ī alio
p̄ter xp̄m ſpem ponēdā eē docere.
h P Aulus.Soli/ Ca.I
to more ſalutationē
p̄mittit:Qua p̄miſ/
ſa de bōis coꝝ grās
agit:⁊ fidē ⁊ dilecti/
onē cōmēdās orat vt pficiāt̄ ī xp̄o
cuiꝰ bñficia ⁊ pmatū ſm vtrāꝗ na/
turā cōmēdat:deīde ſui miſterij di
gnitatē cōmēorās monet ne p phi/
loſophiā vel legis cerimōīas ſedu
cti a xp̄o recedāt.Tādē oēs ſil' ſm
ſexꝰ ⁊ etates ⁊ ꝯditiōes moralit̄ in
ſtruit:⁊ ī fine archippum cōmonet
A ſollicitū fore ſuſcepti miſterij.p̄mit
tēs aūt ſalutationē ait:Grā ⁊c̄.
i Apl's.Nota omībꝰ dignitate.
Recte h aplꝫ ſe noīat:q̄ ⁊ hiſ apl's
erat:q̊bꝰ p diſcipulos ſuos p̄dica/
uerat. G Gratias

ſ in oī loco corā principibꝰ vel q̊buſlibet. a ſ in oī genere
rerū. ſ a deo:nō p me. b ſ ne noceat ſaturitas. c ſ ne d̄ficiā
Ubiꝗ ēt ī oībꝰ iſtitutꝰ ſū ⁊ ſatiāri ⁊ ēſuri/ a b c d
a ſ q̄ſi nec de penuria cōtriſtor nec de abūdāria exulto ſciens
q̄ abūdāria freq̄nter extollit ⁊ penuria tolerata diuitias cele/
ſtes acquirit. b ſ inſtitutꝰ ſum. c ſ nō ſolū ſcio ſed poſſum
exequi eo cōfortāte q̄ docuit. ſ facere
re ēt abūdare ⁊ pēnuriā pati.Oiā poſſuꝫ e f g
a ſ p eiꝰ auxiliū. b ſ in xp̄o q̄ mihi poſſibilitatē tribuit. ſ q̄
ſi ꝓ rebꝰ datis nō gaudeo q̊bꝰ carere poſſū ſꝫ ꝓ vr̄o bono. c ſ i
de gaudet q̄ bñ fecerūt. ſ bñ q̄tū ad vos q̄ qđ iuſtū ē faciꝫ.
in eō q̄ me ꝯfortāt. Uerūtñ bene fēciſtis h i
ſ veſtra bona. a ſ vos cōicatis ſꝫ alij nō. ſ ſicut alij.
a cōicātes tribulatiōī mee.Scitꝫ āūt ⁊ vos k l
ſ h mēorat:vt his q̄ſi laude dignis magis ſtudeāt. ſ .ſ.
philippenſes ꝙ in principio euāgelij qñ m
ꝓfectꝰ ſū a macedonia nulla mihi eccleſia n
a ſ vt rōnabiliter cōſideraret ꝙ deberet dare carnalia:q̄ acci/
piebat ſpiritualia.
cōicauit ī rōnē dati ⁊ accepti:niſi vos ſoli o
ſ nō ſolū dū vobis p̄dicaui ſꝫ. a ſ p̄ter quē nihil ē q̄redum.
Quia ⁊ theſſalonicā ſemel ⁊ bis ī vſūm p
ſ neceſſaria. a ſ dico vos bñ feciſſe. ſ nō vt ego iplear ſꝫ ne
b c mihi miſiſtis.Nōn q̄ q̄ro datū:ſed req̊ro q r
vos inanes. a ſ donationis q̄ h ē bonū:vñ mlt'a bōa ꝓueniūt
b ſ vt ꝓ ope miſcōie rō vr̄a hēat grām ſpūſctī. ſ nō quero
d frūctū abūdātē in rōnē vr̄ā. Habeo autē s
datū:tñ oīa hēo. a ſ nō in vno vt in alio egeā ſꝫ. ſ muneribꝰ
oīa ēt abūdo.Repletꝰ ſū acceptis ab epa t v
ſ mihi. ſ hec ſunt ho/
e phrodito q̄ miſiſtis ī odorē ſuauitatꝫ† ho
ſtia q̄ detur vobis vincere hoſtes quā accipit deus placide.
ſ vos me repleuiſtis.
ſtiā acceptā placentē deo. Deꝰ aūt meus x
a ſ nō in terrenis ſꝫ in gloria. ſ vt nihil deſit vobis. b ſ ſm
ꝙ diues eſt ⁊ plus poteſt dare ꝙ̄ quis mereatur.
f impleāt omne deſideriū vēſtrum ſm di/ y
a ſ p quem omnia. b ſ deus impleat inde ei gratie.
uitias ſuas in gloria in xp̄ō ieſu . Dēo āt ꝫ
ſ vſꝗ.
et patri noſtro gloria in ſecula ſeculorum
ſ ꝙ ſctūs eſt:a xp̄o eſt.
amen.Salutate omnem ſanctum in xp̄o a
ieſu.Salutant vos qui mecum ſunt frēs b
ſ hos ſignificat propenſiorem affectum hr̄e circa illos.
Salutāt vos omnes ſancti: maxime aūt c d
qui de cęſaris domo ſunt . Gratia do / e
a ſ rōne:vt ſemp ſana ſit:⁊ in ſpūalibus abundet.
m ini noſtri ieſu xp̄i cum ſpiritū vr̄o amē.
Finit epiſtola ad Philippenſes.
Argumentum in epiſtolam ad Coloſ/
ſenſes incipit.
g C Oloſſenſes ſicut ⁊ laodicēſes
ſunt aſiani et ipī p̄uenti erāt
a pſeudo apoſtol': nec ad hos
acceſſit ipē apoſtolus.Sed ⁊
hos p epl'am corrigit.Audie
rāt eñ verbū ab archippo: q̄ ⁊ miniſteriū
in eos accepit.Ergo apl's iā ligatus ſcri/
bit eis ab epheſo p tychicū diaconem: et
oneſimum acolytū.

Incipit epl'a Pauli ad Coloſſenſes.

ſ cognito omnibus nomie ec
P Aulus apl'us Ca.I
ce auctoritas dicendorum. ſ qđ
nonp ſeudo.
ieſu xp̄i p volūtatē dī

a Ubiꝗ ⁊ in oībꝰ.ſ.euētibus.
b Inſtitutꝰ ſū.i.informatus a
deo qualit̄ debeā me hr̄e.
c Et ſatiari.ſupple ſcio ſine ex
ceſſu. d Et eſurire.ſine impa
tiētie defectu. e Et abūdare.
ſine ſupbie faſtu. f Et penuri/
am pati.ſine triſticie luctu.
g Oīa poſſū.i.oī fortuna bñ
poſſū vti.vñ dic̄ Phs.j.Eth.de
x̄tuoſo ꝙ fortunas optīe feret:
q̄ vtiꝗ vere bonꝰ:⁊ tetragonus
ſine vitupio.ſic̄ eñ corpꝰ tetra/
gonū ī q̄libet latere bñ ſedet:ſic
x̄tuoſus ī q̄libet fortuna ꝓſpa
vl' aduerſa bñ ſe hꝫ:tñ h fit mul
to meliꝰ p x̄tutē a deo īfuſā ꝙ̄ p
x̄tutē ex actibꝰ acq̊ſitā.iō ſb̄dit
apl's: h In eo q̄ me cōfortat
.i.p ipm deū. i Uerūtñ bñ feci
ſtis.mihi ⁊ vob. k Cōicātes
t.mee.i.mittētes mihi ſb̄ſidium
tpale detēto ī carcere. l Scitꝫ
āt ⁊ vos philippēſeſ.per ea q̄ vi
diſtis vl' audiſtis. m Q: in p.
euāgelij.i.qñ vob p̄dicare euan
geliū īcepi. n Nulla m.e.c.
i.r.d.⁊ accepti.rōnabile eñ ē vt
accipiētes ſpūalia a p̄dicatoribꝰ
dēt eis tpalia. o Niſi v.ſoli.
⁊ ī h cōmēdat coꝝ libalitateꝫ p̄
ceterꝫ. p Quia ⁊ t.ſ.⁊ b.iv.
miſiſtis.ſ.bōa vr̄a:in q̊bꝰ ego et †Ro.12.a
p̄dicatores alij debemꝰ q̄rere:ñ
ſupfluū:ſꝫ ad neceſſariū vſum.
q Nō q̄ q̄. datū. p̄ncipaliter.
r Sꝫ req̊ro fru.abū.in ratiōe
vr̄a.i.meritū ex pte vr̄a: qđ dr̄
fructꝰ abūdans:q̄ ducit ad vi/
tā beatā. s Habeo aūt oīa.
q̄ miſiſtis mihi. t Et abun/
do.nō ſolū ꝓ mihi neceſſarijs:
ſed etiaꝫ ꝓ neceſſitatibꝰ alioꝝ.
v Acceptis ab epaphrodito
q̄ mi.p eū in odo. ſuauitatꝫ ⁊c̄.
Nam elemoſyna eſt hoſtia deo
acceptiſſima:⁊ quia de benefi/
cio regratiandū eſt benefacto/
ri.ideo ſubdit: x Deꝰ autē
meꝰ impleat oē deſideriū vr̄m.
ſic̄ me repleuiſtis. y Scdm̄
diuitias ſuas in gloria.redden
do vobis ꝓ tpalibus eterna.
ꝫ In xp̄o ieſu.i.per ieſū xp̄m
mediatorem dei ⁊ hominum.⁊
q̄ cuiuſlibet bōi deꝰ ē p̄ncipal'
auctor idō ꝯn̄r grās agit ei.di/
cens:Deo āt ⁊ pr̄i nr̄o gl'ia ⁊c̄.
a Salutate.h vltio poīt̄ huiꝰ
epl'e ꝯcluſio p ſalutationē.cum
dr̄:Salutate oēm ſctm̄ in xp̄o
ieſu.i.oēm ſctīficatū p baptiſ/
mū ieſu xp̄i. b Salutāt voſ
q̄ me.ſūt frēs.mihi miſtranteſ:
⁊ ꝓ tpe p̄dicātes. c Salutāt
vos o.ſci.i.xp̄iani generaliter.
d Maxie a.q̄ de.d.c.ſūt.p h
īnuit ꝙ iſti ſpēalē affectū habe
bāt ad philippenſes. e Grā
d.n.i.xp̄i.cū ſpū vr̄o.ſupple ſit
⁊ maneat ſp.Amē.
Incipit poſtil.ſup epl'am
ad Coloſſenſes. Ca. I
f P Aulꝰ apl'us.Incipit
epl'a ad coloſſēſes:q̄
diuidit̄ ī tres ptes.ī
ſalutatione:⁊ ꝓſecutionē.ibi:
Grās agi.⁊ ꝯcluſionem.iiij.ca.
ibi:Que